

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 1/2023

Leden 2023

Novoroční zamyšlení

PROČ JSEM KŘESŤANEM?

Tato otázka obsahuje v sobě několik hledisek:

1. Životopisné odůvodnění faktu, že jsem křesťanem:

- Narodil jsem se v křesťanské rodině, rodiče mě dali pokřtít a výchovou mi předali křesťanskou víru.
- Nebo jsem prožil obrácení pod vlivem nějaké zvláštní okolnosti a rozhodl jsem se pro křesťanskou víru sám...
- Případně jiné skutečnosti, které se přičinily o to, že jsem dnes křesťanem...

2. Vlastní zdůvodnění skutečnosti, že jsem křesťanem:

- a) Před svým svědomím
- b) Před druhými lidmi.

K bodu a): Před vlastním svědomím.

Mnozí lidé ještě nezaujali osobní postoj k tomu, že jsou křesťany. Berou to tak samozřejmě, jako že jsou Čechy, nebo že mají černé vlasy. Jednoduše, jako danost, nad kterou ještě neuvažovali. Proč by si měli nad tím lámat hlavu – a proč by je měl někdo znepokojovat takovými otázkami?

Každý, kdo je považován za křesťana, je současně a především člověkem. To je jasné. Nemusíme si klást otázku, co to znamená, že jsem člověkem? Jistě, může někdo žít i bez takové reflexe, jenže pak se nachází ve stavu

jakéhosi bezvědomí, a snadno se stává obětí manipulací, jedná stádovitě a nejednou promrhá svůj život.

Buďme tedy nejprve lidmi. Člověk má vědomí sebe sama jako neopakovatelné bytosti a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodování a jednání. Z této odpovědnosti vyplývá, že by měl posoudit správnost či nesprávnost své životní cesty, svých názorů a zásad, které možná nevědomě získal výchovou nebo vlivem prostředí. Dospělý člověk by se neměl vymlouvat na tyto vlivy, že ony ho zformovaly, ale on sám je povinen stát si za svými názory i za svými rozhodnutími.

Pokud tedy chceme být zodpovědnými lidmi, musíme přehodnotit správnost našeho zařazení v politické straně, ale i v Církvi, musíme odůvodnit před svým svědomím, proč jsme křesťany...

K bodu b): Před druhými lidmi.

Jako lidé nežijeme v izolaci, ale ve společnosti jiných lidí, ovlivňujeme je, vychováváme mladou generaci – k mnoha životním otázkám zaujímáme postoj jako křesťané, formujeme děti a mládež, ale zvláště mládež je kritická a přímo nebo nepřímo se nás ptá: "Proč?" – Proč právě takhle, proč být křesťanem, proč žít jako křesťan? Pokud bychom si nedali práci se solidním zdůvodněním, tak ztratíme nárok, aby nás druzí brali vážně (protože vlastně žádné přesvědčení nemáme) – a sami bychom dávali najevo, že křesťanství je pro nás něčím, čemu ani sami nepřipisujeme význam... Když to domyslíme, znamená to,

že bychom museli počítat s tím, že brzy ho my odhodíme, nebo ztratíme...

V knize "Úvod do křesťanství" Josef Ratzinger (pozdější papež Benedikt XVI.) uvádí takový příklad:

"Hloupého Honzu z pohádky potkal kdosi na cestě. Neznámý mu nabízí těžký batoh a říká: Vezmi si ho domů, přinese ti štěstí. Honzovi se zdál batoh těžký, dívá se přes rameno – a když se neznámý ztratí za zatačkou, shodí Honza batoh z ramen a hodí ho do příkopu. Cítí se odlehčen a vesele si vykračuje domů. Jeho hloupost byla v tom, že se ani nepodíval, co je to tak těžké v batohu – byl by

zjistil, že to byla hrouda zlata." Takto se i mnozí křesťané s lehkým srdcem zbaví „tíhy“, kterou jim dali na ramena rodiče a Církev, myslí si, že se osvobodili, když nemusí dodržovat přikázání a žít podle evangelia. Ale přesvědčili se tito lidé o tom, čeho se vlastně zbavili? Znali hodnotu křesťanství?

Pokusme se tedy otevřít ten batoh zděděné tradice a zvykové příslušnosti k Církvi.

Co je tím nejcennějším v křesťanství?

Co je jeho základem a největší hodnotou?

To nám naznačuje již samotný původ názvu „křesťanství“ – je to Ježíš Kristus! Tedy ne v první řadě přikázání, bohoslužby, Církev a její struktura, svátky a zvyky – ale konkrétní Osoba – Ježíš Kristus.

(podle FL)

Obrácení je osobní cesta člověka ke svatosti

Je obrácení extatický zážitek, nebo životní proces? Můžeme se obrátit jako sv. Pavel, apoštol, nebo musíme na obrácení namáhavě pracovat? Tyto otázky si klade každý věřící, ale najít správné odpovědi není vůbec jednoduché.

Pojem obrácení známe z Písma svatého. Existence člověka začíná v harmonii. V harmonii stvoření, ale hlavně v harmonii, která je mezi člověkem a Stvořitelem. Bůh a člověk komunikují na společné vlnové délce. To, co narušuje tuto harmonii a komunikaci, je hřích, tedy svobodné rozhodnutí se člověka pro život bez Boha. Komunikace najednou ustala. Vypadá to tak, jako by si každý šel svou cestou: Bůh zůstal v ráji a člověk, vyhnáný z ráje, putuje „slzavým údolím“ bez Boha. Poslední slova, která k němu z ráje ještě doléhají, jsou velmi krutá: „V potu tváře budeš jíst chléb, dokud se nevrátíš do hlíny, vždyť z ní jsi byl vzat. Ano, jsi prach a do prachu se vrátíš!“ (Gn 3,19). I když to na první pohled vypadá tak, že Bůh člověka odvrhl a odvrátil se od něho, realita je úplně jiná. Je to člověk, který se obrací Bohu zády.

Dějiny vyvoleného národa svědčí, že Bůh na člověka nezapomněl, ale stále ho volá, jde mu vstříc. Osloví ho, on slyší jeho hlas a obrátí se k němu. Stává se prorokem, tedy nástrojem, hlasem Božím a sám vyzývá jiné k obrácení. Proroci

se obvykle objevili tehdy, když se Izrael nacházel v nebezpečí, respektive když svou nevěrností vůči Bohu na sebe přitáhl trest v podobě poroby celého národa. Proroci však vystupují i tehdy, když se národu vede dobře, a „díky tomu“ na Boží zákon zapomíná. „Roztrhněte svá srdce, a ne pouze šaty, a obraťte se k Hospodinu, svému Bohu, neboť je dobrotivý a milosrdný, shovívavý a plný lásky, slituje se v neštěstí.“ (Joel 2,13). Výzvu k obrácení najdeme u všech starozákonních proroků.

Pán Ježíš i Jan Křtitel mluví o pokání, o potřebě se kát. „Obraťte se, neboť se přiblížilo nebeské království.“ (Mt 3,2 a Mt 4,17). Obrácení a pokání spolu úzce souvisí. Ve skutečnosti jedno bez druhého ani není možné. Dělat pravé pokání bez obrácení se k Bohu je nemožné. Pokání není snášení trestu za hříšný život. Člověk se obrátí k Bohu proto, že se jím cítí osloven. Tehdy začne poznávat, co je v jeho životě skutečně dobré a co špatné. Ne však podle toho, co mu škodí a co prospívá, ale spíše jak se svým počínáním chová k lidem a světu kolem sebe.

V čem spočívá obrácení

Skutečné obrácení je dílem Ducha Svatého. Člověk se nerozhodne změnit svůj dosavadní život proto, že by byl s jeho způsobem nespokojen, ale proto, že v Duchu Svatém poznává a odkrývá cestu, která vede ke skutečnému životu.

Obrácení však nemusí spočívat jen v tom, že jsme si najednou vědomi své hříšnosti. Člověk může žít v upřímném přesvědčení, že vše v jeho životě je správné, ačkoli si je vědom své nedokonalosti. Po obrácení, respektive v procesu obrácení si uvědomí, že nešel správnou cestou; že to, proč žil, v co věřil a následoval, nebylo dobré.

Apoštol Pavel byl ještě jako Šavel horlivým věřícím. Miloval Pánův zákon a bojoval proti těm, kteří ho, podle jeho tehdejšího přesvědčení, znevažovali. Po zážitku před Damaškem začala cesta jeho obrácení. Poznal Pána Ježíše a začal ho následovat. V jeho životě můžeme pozorovat výraznou dělicí čáru. Šavel se stal postavou minulosti a nahradil ho Pavel. Šavla v sobě nechává zemřít, aby

se v něm mohl narodit Kristus: „Vždyť skrze Zákon jsem Zákonu umřel, abych žil pro Boha. Spolu s Kristem jsem ukřižován. Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus.“ (Gal 2,19-20a).

Mohli bychom uvažovat o tom, zda Pavlovo obrácení bylo náhlou mystickou extází, nebo se za příběhem o pádu z koně a Ježíšově zjevení skrývá více. V obrácení totiž nejde jen o náhlou mystickou extatickou zkušenost, ale jde o určitý proces. Mystici a duchovní autoři hovoří o trojím

obrácení a o jedné cestě obrácení.

Obrácení je vždy osobní cesta každého člověka ke svatosti. Druhý vatikánský koncil v dogmatické konstituci o Církvi *Lumen gentium* uvádí: „Všichni křesťané jsou tedy povoláni a zavázáni ke svatosti a k úsilí o dokonalost ve svém stavu.“ Dekret *Presbyterorum ordinis* o službě a životě kněží říká, že „snahou kněží musí být nehlásat vlastní slovo, ale Boží slovo, a naléhavě všechny stále povzbuzovat k obrácení a ke svatosti“.

Cesta obrácení sleduje vždy konkrétní stupeň obrácení. Na tyto stupně se však člověk nemůže vyšplhat sám od sebe, nýbrž jen díky Boží milosti, která ho pozvedne. Před prvním obrácením, jak říká Hans Buob, je před námi celá oblast lhostejnosti vůči Bohu a těžkému hříchu. Je to oblast zvykového křesťanství. Člověk sice chodí do kostela, ale zároveň se dopouští těžkého hříchu, aniž by se tím nějak znepokojoval. Sv. Kateřina Sienská nazývá první obrácení obrácením ze stavu rozptýlenosti (života) a lhostejnosti do stavu milosti.

Teolog Yves Congar hovoří o obrácení rozumu a vůle. Obrácení je silně motivováno mým osobním poznáním. Poznal jsem Boha například v krásě přírody, při kázání nebo setkání nějakého společenství a podobně. Tak silně jsem byl Bohem zasažen, že mu chci sloužit. Už nechci páchat těžké hříchy. Cítím, že musím začít žít jinak. Sám se tak rozhodnu, protože jsem poznal Boha.

Budu však muset zápasit s jednou velmi silnou modlou. Tou modlou je mé vlastní „já“. Podle sv. Kateřiny je láska k sobě chyba, která volá po druhém obrácení. Člověk po prvním obrácení totiž může snadno nabyt dojmu, že se nachází na určité vyšší duchovní úrovni. Začne být přehnaně horlivý, velkolepě apoštoluje a evangelizuje, ale po čase je zklamaný, že to nejde, jak si představoval. Ego ho může přivést k tomu, že se na jiné bude dívat jako na „neobrácené“ lidi nižší úrovně. „Tradiční“ modlitbu (růženec, liturgie hodin...) začne ze života vypouštět, protože nabude dojmu, že jediný správný způsob

modlitby je „plesat v Duchu Svatém“. „Plesání“ však často bývá založeno jen na emocionálním základě a rodí se v mysli člověka, ne v jeho srdci.

Jiné nebezpečí se skrývá ve snaze jít takzvanou „cizí cestou“. Člověk po obrácení začne hltat životopisy či díla světců, zejména mystiků, a začne mít pocit, že podobně by měl vztah s Bohem prožívat i on sám.

Zde je třeba připomenout, že někdo může svou „svatost“ i hrát. K žádnému skutečnému obrácení u něj nedošlo, touží však po tom, aby ho jiní vnímali jako duchovně vyššího. Začne používat teatrální gesta, patos v řeči, zejména při přednášení modlitby. Nejčastěji to lze vidět u lidí, kteří trpí různými poruchami osobnosti, zejména jde-li o tzv. histriionskou poruchu osobnosti (histrios = herec).

Další obtíží je jakoby protiklad rozumu a vůle. Rozumem si uvědomuji potřebu změny života, ale vůle je zvyklá na jiné. Po obrácení totiž přichází mnoho impulsů a výzev, ale srdce nespolupracuje. K Božím impulsům se musíme postavit čestně a poutivě. Řekněme Bohu otevřeně: „Pobízíš mě k mnoha užitečným věcem, ale mně se nechce!“ Pán na cestě obrácení totiž požaduje mé osobní rozhodnutí. Nechce, abych byl otrokem, chce, abych mu sloužil svobodně. Jakmile mu řeknu své ano, začne mě vést jeho milost.

Druhé obrácení je čistá Boží milost

Druhé obrácení podle sv. Kateřiny Sienské je obrácení ze stavu nedokonalosti k vážnému rozhodnutí usilovat o křesťanskou dokonalost, utvářet obraz, který o mně má Bůh. Druhé obrácení je již čistá Boží milost jako odpověď na mé ano Bohu.

Při obrácení není podstatné to, že přijde jakoby najednou nebo postupně, ale že jeho iniciátorem je Bůh, který do srdce člověka vkládá různé touhy, za kterými se skrývá ta největší a nejvznešenější – touha po něm samotném. U apoštola Pavla šlo o poznání, které našel v Ježíši a jeho evangeliu. Do té doby byl přesvědčen, že Boha zná natolik, nakolik dobře zná a dodržuje Zákon. V Kristu díky milosti pak poznal Boha už nejen rozumem, ale především srdcem.

Zajímavě své obrácení popisuje sv. Terezie z Lisieux. Přestože vyrůstala v nábožné katolické rodině, přece na Vánoce roku 1886 zažila své úplné obrácení. Přestože měla tehdy necelých čtrnáct let, vnímala tuto zkušenost jako přechod z dětství do dospělosti. Už jako čtyřletá přišla o matku, a protože byla nejmladší,

mateřskou lásku jí nahrazovaly starší sestry. Ve zmíněný vánoční den dostala od Pána milost přestat být dítětem, které nachází radost z vánočních dárků, a stala se novým člověkem, který chce zapomínat na sebe a dělat radost druhým.

Terezka tento zážitek popsala jako začátek třetí, nejkrásnější etapy svého života, která byla nejvíce naplněna nebeskými milostmi. Paradoxně, impulsem k procítění a obrácení byla rozmrzelost otce, který po návratu z půlnoční mše svaté viděl, jak se těší na dárky, které najde v botách a zamumlal: „Naštěstí je to už poslední rok...“

Obrácení srdce je ten nejdůležitější krok života křesťana. Bez obrácení nemůžeme prožívat vlastní povolání ani naši specifickou spiritualitu. Skutečně obrácení nám dává zažít Boha jako milujícího a po člověku toužícího. Následovat Ježíše znamená být ochoten vydat se na cestu. Je to protiklad k pohodlnému sezení za kamny. Následování je vždy pohybem dopředu. Pokud jsme obrácení dosud nezažili, musíme se poctivě podívat na svůj život. Jak prožívám své křesťanství? Není to jen zbožný „folklór“? Postavme se čestně ke svému životu, přiznejme se k němu a dejme Bohu své ano, aby do něj mohl vstoupit svou milostí.

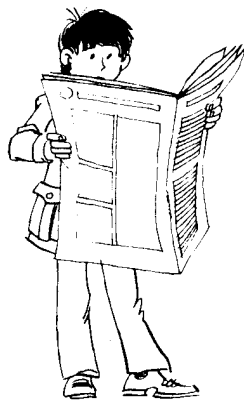
(podle KN)

Média - trojský kuň s přívlastkem konzumismus

Žijeme v mediální době. Ze všech stran se na nás přímo sypou informace nejrozdílnějšího druhu i obsahu. Zavalení množstvím, ohromení pestrostí, ani nevnímáme, jak společenské masové komunikační prostředky mění kulturu společnosti.

Článek je sice psán na slovenské poměry před 15 lety, ale není to u nás dnes to samé, ba ještě horší???

Téměř denně se opakuje tentýž scénář. Ráno nastupuji do autobusu nebo trolejbusu v městské hromadné dopravě v Bratislavě. Ale mohl bych i kdekoli jinde. Někteří lidé ještě podřimují, jiní s nasazenými sluchátky poslouchají hudbu. Jedna skupina však intenzivně čte. Ne, v 99 procentech se nejedná o zajímavý román, popřípadě poznámky ze školních lavic. Jedná se o noviny. Jejich hlavičku lze jednoznačně identifikovat. Je to bulvár. Není výjimkou, že během 25 minut jízdy do centra města stihnou takoví jednotlivci přečíst i oba bulvární deníky vycházející na našem malém Slovensku. Proč je to až natolik láká?

Kalkulátoři s raněným nitrem

Svět médií pracuje s touhou ukrytou hluboko v člověku: poznávat nové. Bulvár však pracuje zvláště s jednou velmi důležitou skutečností. Bytostně počítá s vnitřním zraněním člověka. Někde hluboko v nás je raněná touha, kterou můžeme přirovnat k zájmu o „sousedovy hříchy“. Představme si situaci, ve které se nejednou sami ocitáme. Sousedé se hádají. Jakmile to zjistíme, ztichneme, abychom slyšeli, co je příčinou hádky. Ztišíme hudbu, začneme mluvit šeptem. U některých jedinců se stává vrcholem štěstí okamžik, pokud se na takovou scénu mohou podívat klíčovou dírkou... To vše bulvár využívá při deformování našeho vnímání reality. Člověk už ráno čte o skandálech, podvodech, nevěrách... Možná skutečných, možná domnělých. Ale vliv na člověka je jednoznačný. Už od rána se mi nabízí přesvědčení, že svět je špatný a lidé jsou... Jestliže toto dělá taková celebrita, proč bych si to nedovolil já? Pokud jsou jejich hříchy tak velké, ty moje jsou jen nepatrnou výjimkou. O otrávených pohledech po příchodu do práce ani nemluví.

Bulvár obírá člověka o možnost vnímat do hloubky. Nabízí povrchní, a přitom krátké informace doplněné fotografiemi a expresivními titulky. To vše má jednoznačný vliv na naši psychiku. Spousta lidí nedokáže dnes číst román nebo delší článek.

V souvislosti s bulvárem možná ještě jedna krátká poznámka. Vraťme se k neodolatelné touze člověka dívat skrze klíčovou dírkou. Zásadní zvrát nastává v okamžiku, kdy přes klíčovou dírkou najednou vidíme na druhé straně – cizí oko... V tom okamžiku máme pouze jedinou touhu – co nejsilněji otevřít dveře. Přesně o tom je bulvár ve chvíli, kdy se na titulních stránkách nebo v poloprávdivých člancích ocitnu já nebo někdo mně blízký.

Veřejnoprávnost a vytváření kultury národa

Kultura není dána, vytváří se. Bylo by zásadní chybou a tragédií, kdybychom se jako křesťané zřekli povinnosti kulturu vytvářet. Dnes máme na Slovensku tři základní skupiny médií, které přímo ovlivňují tvorbu nebo destrukci kultury. Jsou to média veřejnoprávní, soukromá a křesťanská. Veřejnoprávní mají ze zákona povinnost naplňovat potřeby a očekávání veřejnosti. Jsou bezprostředně a přímo zodpovědná za kulturu národa. Proto je zapotřebí, aby o jejich činnosti nejen zákony rozhodli ti, kteří jsou ve vedení státu. Pokud se v určitém dějinném okamžiku zřekli přímo financovat výrobu a vysílání takových programů, je dnes již jednoznačné, že důsledkem toho je na Slovensku díra v paměti národa. Několik let se v přímé produkci veřejnoprávní televize nevyrobily téměř žádné dokumenty zachycující důležité dějinné okamžiky národa. Totéž platí o dětských a vzdělávacích programech. Co bude možné v budoucnu použít z archivů? Super star? Nebo zahraniční akviziční tituly?

Ve světě je celkově krize veřejnoprávních médií. Někde ji řeší spojováním takových médií pod jednu střechu, jinde dokonce padají otázky, zda vůbec ještě jsou potřeba. Tato otázka bude stále aktuálnější s příchodem digitalizace. Pokud chce kultura na Slovensku být nejen trpěná, ale v rozkvětu, bez veřejnoprávních médií s podporou a odpovědností státu to nepůjde.

Komerce je o penězích, ne o kultuře

Jednoznačným důkazem toho je i činnost komerčních médií. Ta vznikla s jediným záměrem – komerčním. Pokud někdo do nich vložil finance, a ne malé, logicky od nich očekává zisk. Ten nemusí být přímo jen finanční, i když většinou je. Za uplynulý rok byl například čistý zisk jedné z komerčních televizí podle zveřejněných údajů kolem dvou miliard korun. Na našem malém Slovensku.

Druhým a podstatným ziskem je vliv na veřejné mínění. Pokud některá z finančních skupin vlastní médium, těžko se v něm dozvíme, že jejich investice by mohly být netransparentní nebo nečisté. Spíše naopak, budeme poslouchat o jejich prospěšnosti pro

nás všechny. Již v roce 1792 vznikl ve Francii specializovaný orgán pro politickou propagandu *Section de l'Esprit*. Slovíčko *l'esprit* však nemá pouze význam duch, který mu přiřazuje francouzština. V originále vyjadřuje něco, s čím se vnitřně hluboce ztotožníme. A opravdu – cílem kvalitní propagandy je přesvědčit veřejné mínění, že mé zájmy jsou její zájmy a pro veřejnost tím nejlepším, co si může přát.

Právě proto nemůžeme očekávat, že komerční média budou nositelem rozvoje kultury. Není to jejich cílem ani záměrem. Jejich úspěch se měří peplemetry a z toho odvíjející se ceny reklamy. A právě proto se snadno mohou stát i skvělým obchodním artiklem. Pravděpodobně se takové události dočkáme v krátké budoucnosti v oblasti komerčních televizí i u nás na Slovensku.

Křesťané a tvorba kultury

Třetí skupinou jsou křesťanská média. Pokud chtějí být úspěšná, musí přijmout fakt, že se nestanou konkurencí předešlým dvěma skupinám. Jediná cesta úspěchu je být alternativou. Nabídnout to, co chybí. Ne proto, abychom se uzavřeli do ghetta, kde si budeme poplácávat po rameni a chlácholit se, jak se nám všechno daří a jak jsme fantastičtí. Potřebná je profesionální práce se zaměřením na konkrétní cílové skupiny. Nabídnout to, co člověk potřebuje, ale nedostává. Stát se součástí tvorby kultury národa, ne podlehnout pokušení být jediným tvůrcem této kultury. Čeká se od nás vzájemný dialog a spolupráce, ke které nás neustále vyzývají myšlenky Druhého vatikánského koncilu a pontifikáty posledních papežů.

Objektivita a nezávislost

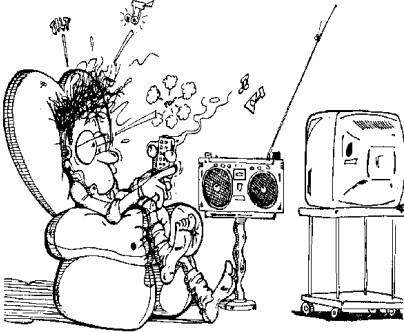
Je možné v tomto světě zůstat nezávislým? Vždyť nám to slibují téměř všechna média. Dovolím si s pravděpodobností hraničící s jistotou tvrdit, že nezávislost neexistuje. Ani v jedné ze zmíněných skupin médií. Člověk se narodí v konkrétní rodině, v konkrétním státě, chodí do školy, poznává přátele, je ovlivněn náboženským či filozofickým pohledem. Práce novináře podléhá schválení – šéfa nebo přímo vlastníka. Ne, nezávislost v médiích neexistuje.

Něco jiného je objektivita. Dát prostor všem zúčastněným stranám, aniž bych se přikláněl, byť jen v komentářích, na stranu jednoho z nich. Je to náročná cesta, ale ne nemožná.

Čtenář a divák má svou moc

Nutně se zeptáme – a kde jsme v tomto všem my?

Ne každý má talent pracovat, tvořit bezprostředně v médiích. Každý z nás však může přispět k tvorbě právě prostřednictvím povzbuzení, konstruktivní kritiky, vyjádřením díky či nesouhlasu, případně i přímou finanční podporou mediálních a kulturních aktivit. Především však svou volbou, svým rozhodnutím, co čtu, co sleduji, za co v konečném důsledku platím. Tisíciletá zkušenost s křesťanstvím na našem území nabízí jednoznačnou odpověď.

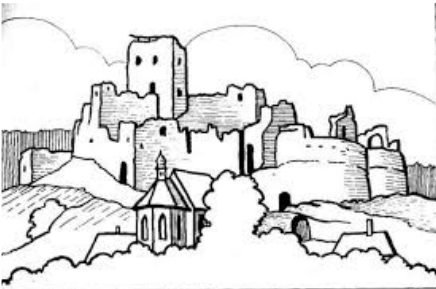

Křesťanskou inteligenci a kulturu se nepodařilo zničit ani komunistům, kteří se o to cílevědomým bojem snažili 40 let. Podaří se to trojskému koni s přívlastkem konzumismus a individualismus? O tom rozhodneme i my – křesťané a občané – tohoto státu.

(podle KN)

Budou se ti klanět, Pane, všechny národy světa

V posledních desetiletích dějin Evropy a světa pozorujeme, jak se s velkou agresivitou šíří nebezpečné ideologie a miliony lidí se staly jejich oběťmi.

„Apoštolové“ kybernetické civilizace navrhuji vyšlechtění sekulárně orientovaného nového člověka. Proto se prohlašují nové zákony proti Božímu zákonu obsaženému v Desateru. Nastal obrovský chaos a anarchie v morálce,

které se projevují například legalizováním tzv. partnerství, destrukcí rodiny

a manželství prý na základě přirozeného práva. Tato vlna demoralizace preferovaná současnými médii a její důsledky v porovnání s přírodními katastrofami, po kterých zůstávají jen ruiny, mohou být odvarem vědomě devastovaného života. Velké pokušení současných lidí vytvořit nového člověka přináší děs a hrůzu.

Proč se neklaní Pánu všechny národy světa?

Snad i proto, že prezentujeme neadekvátní obraz Boha. Základní chyba je, že se chováme jako technici na staveništi, kteří připravují plány, navozí stavební materiál a staví. Takto je postaven dům, továrna nebo raketa připravená k letu na Měsíc. Ale Bůh se nehledá touto metodou. Protože Bůh není někým vytvořen, vymyšlen! Postoj člověka k Bohu může být jen jeden: Bůh prostě je: „Jsem, který jsem!“ (Ex 3,14) - řekl Mojžíšovi z hořícího keře. Bůh je a neustále jde vstříc člověku. Je třeba mu uvolnit místo, vpustit ho! Nemůžeš ho najít, pokud ho nebudeš poslouchat. Kdo neslyší Boží slovo, bude si vytvářet Boha podle své představy!

Falešné obrazy Boha nejsou nové. Již lidé v Babylonu stavěli věž a chtěli dosáhnout Boha svými vlastními silami: „Pojďme, postavme si město a věž, jejíž vrchol bude sahat až do nebe“ (Gn 11,4). Boha však najdeme, jak ho našel Samuel v chrámu, probuzený ze spánku. Pán přišel a Samuel zvolal: „Mluv, tvůj sluha poslouchá!“ (1 Sam 3,10).

Boha nechytíme jako pavouk mouchu, který připravuje a rozloží svou pavučinu. Bůh není náš služebník, který bude jednat podle našich představ. Musíš se vzdát své sebelásky. Musíš uvolnit místo pro Boha, protože Bůh žije tam, kam ho vpustíme. Především bychom ho měli nechat vejít do nitra. Modlit se znamená otevřít okna a dveře našeho nitra a říct: „Pojď, Pane.“

Současnost o Boha nestojí

Možná proto, že křesťané si zprivatizovali nejen pravdu o Bohu, ale někdy vystupují i jako vlastníci Boha. „Hledáš odpovědi na otázky o životě? My je nemáme! Ale budeme hledat spolu s tebou.“ Takovou reklamu je třeba dát na naše kostely, do farních novin, na kostelní vývěsky. A můžeme pokračovat: „Toužíš najít správnou orientaci ve všem, co se ti nabízí? Odpovědi nemáme ve formě hotových receptů, vzorců, formulí a banálních triků, abychom

tě manipulativně dostali. Když se setkáme v kostelích při liturgii a modlitbách, budeme spolu poslouchat texty evangelia.“ Možná tak podobně by mohla vypadat naše reklamní kampaň. Kdo se zaměří na osobu Ježíše, mohl by získat odpovědi na otázky života. Následovat Pána znamená mimo jiné nepovyšovat se nad ostatní. Ježíš stál v řadě s těmi, kteří chtěli být pokřtěni Janem. Byl s nimi solidární v přijetí jejich hříchu; se všemi, kteří chtějí znovu začít od nuly; se všemi, kteří chtějí něco víc od života.

Poklona Pánu

Obrazy příchodu mudrců to přibližují. Rakouský malíř Joseph Führich namaloval zvláštní betlém, kde jsou všichni hledající pohromadě. Tradičně vidíme pastýře s mudrci, ale také Heroda a Jidáše, kteří také hledali. Především pastýři jsou lidé s hledajícím srdcem. Patříme mezi ně i my? Jsou tam i mudrci. Lidé vědy, filozofie, teologie, umění, kterým pohled do tajů hmoty, vesmíru a života byl světlem k víře a úžasu ze Stvořitele. To je cesta rozumu i vědecká cesta k poznání bytí. Ve třetí skupině je Herodes. Za ním jdou ti, kteří znovu a znovu vymýšlejí plány, jak zlikvidovat Ježíše, jak vyhubit křesťanství. V betlémě každého století najdeme i Heroda. Další skupinu napříč lidskými generacemi vede Jidáš: „Co mi dáte a já vám ho vydám?“ (Mt 26,15), kdykoli jen chcete. Poslední, expanzivně narůstající skupina na obraze není namalována. Je to neviditelný zástup lhostejných, pohodlných, soběstačných. Jako velký ocas za kometou se táhnou davy za Ježíšem. Pastýři a mudrci, vyznavači a obdivovatelé, herodesové i jidáši. Ve které skupině ses, bratře, sestro, našel/la a poznal/a? Kam se zařadíš? Nabízíme spolu s mudrci dnes Dítěti Ježíši zlato lásky, kadidlo vroucí modlitby, myrhu životních hořkostí a trampot. Zkusme dnes při proměňování opět vyslovit s vroucností dítěte modlitbu: Jako mudrci v dávný čas, klaním se ti, Jezu, zas. Vzácné poklady nemám, ale srdce plné lásky ti rád dám.“

Aktualizujme slova žalmu

Budou se ti opravdu klanět, Pane, všechny národy světa? Gilbert Keith Chesterton napsal o Vánocích knihu s názvem *Nesmrtelný člověk*. První část má název *Člověk v jeskyni*. A druhá část se jmenuje *Bůh v jeskyni*. První jeskyní je Altamira. Na jejích stěnách pravěký člověk maloval obrazy zvířat. Druhá jeskyně je betlémská. Bůh ze zvířecího člověka činí člověka lidského. Betlém vyřešil rozpory v člověku a kolem něj. V pravěkých jeskyních začínají lidé hledat kámen mudrců, elixír života, krásu, poznání. Do temnot hledání zazářilo Světlo, které oslnilo pastýře, ale zároveň ukázalo cestu králům. Pastýři nacházejí

svého pastýře, králové svého krále, člověk sebe samého. Některým se to zdá příliš krásné, aby to mohlo být pravdivé. Jiným se to zdá příliš prosté, aby to mohlo být pravdivé. A tak většina lidí se sice ráda oddává kouzlu Vánoc, ale s nostalgií, jako ve snu.

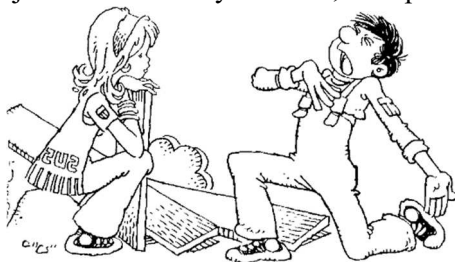

Jen pastýři a mudrci dokážou přinést a přijmout dar. Pastýři symbolizují prvek citový, cestu srdce. Je to cesta umělců a prostých lidí. Mudrci reprezentují lidi racionální. Ti to mají těžší. Musí se vydat na těžkou cestu hledání, překonat nástrahy, padnout k nohám Dítěte a až potom ho najdou a poznají. Najdou velký Boží dar, který v sobě nese smíření rozporů; v Dítěti, které se zjevuje v jeslích. Ježíš se zjevuje, ale také ukrývá jak v jeslích, tak na kříži. Nechce, aby ho někdo přijal z vypočítavosti

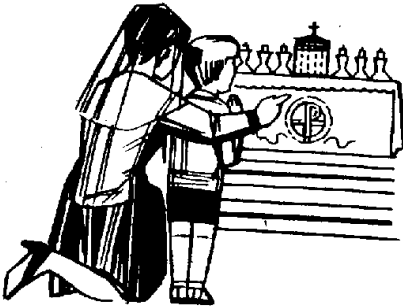
nebo ze strachu, chce být přijat jen z lásky. Emeritní papež Benedikt XVI. napsal, že člověk byl stvořen z lásky a pro lásku. A proto Bůh, když vstupuje do světa, odkládá své bohatství, moc i slávu a ponechává si jen lásku. Přichází z nesmírné lásky. Ale poznat a pochopit to dokáže jen ten, v jehož srdci se jako ozvěna zrodí láska, protože jen láska přijímá a opětuje lásku. A v takové chvíli se člověk u jesliček v sobě probudí a prožije: „Sláva Bohu na výsostech a na zemi pokoj lidem dobré vůle“ (Lk 2,14). Jako Popelka s úctou zvedla a pečlivě uschovala oříšek, který její pyšné sestry odhodily, a našla v něm začátek svého štěstí, pojď i ty a skloň se k Ježíšovým jeslím a řekni: „Pane, tady jsem. A klaním se ti.“

Pokleknutí je projevem úcty

Výzva ke klanění, k padnutí na kolena je známá ze starých filmů, kde před feudálním pánem, mocnářem a králem se padalo na kolena. Byla to starodávná forma úcty. V našich časech je to chápáno jako ponížení lidské důstojnosti, neboť všichni jsme si rovni. Zůstane to jen v rovině teorie, pokud se ztrácí zodpovědnost před živým Bohem. V současnosti bonton, společenská pravidla zapominají na pozdrav: poklona, moje úcta, úklon hlavy. Ve škole se úcta

vzdávala tím, že pokud přišel učitel, přednášející či ředitel, tak se žáci postavili na znamení úcty. V oblasti sportu, umění a kultury známe „*standing ovation*“. V divadle na závěr představení obvyklé klanění je projevem úcty herců k těm, kteří jim ve stoje děkují potleskem. Jako projev úcty i na velkých pohřbech lidé tleskáním doprovázejí rakev osobnosti. Pokleknutí jako prastarý způsob projevu úcty se používá už jen v prostorách chrámu, aby to, co v duchu a v pravdě vyjadřuje věřící člověk, mělo i vnější podobu. Bůh zůstal středem a cílem lidského snažení. Určitě více známe z fyziky. Na papír se rozhodí železné piliny. Leží neuspořádaně, chaoticky, jako smetí k vyhození. Pokud se zespuďu přiblíží magnet, to smetí vytvoří krásně uspořádaný obrazec ve tvaru vějíře. To je fyzikální zákon. A analogie pro nás: Buď se staneme něčím nádherným, nebo hromadou trosek a smetí. Ježíš je magnet, který je schopen chaos proměnit v nádherný obraz. Jen je třeba se dát jím ztvárňovat ke slávě Otce v Duchu Svatém.

Bude-li naše adorace, poklona živému Pánu v Eucharistii, opravdu hodnověrná, tak přijdou mnozí a budou se také klanět Bohu a řeknou: „Přišli jsme k vám, neboť vidíme, že s vámi je pravý a živý Bůh.“

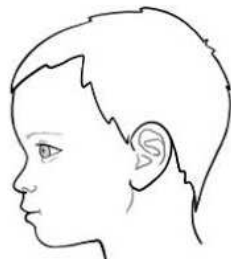
Nezbytnou podmínkou je synchronizace naší vnitřní a vnější víry. Jen hodnověrným svědectvím můžeme obstát před živým Bohem a radovat se, že jeho milost i pro nás byla užitečována na věčnou odměnu v potlesku nebeského shromáždění. Sportovci vždy dosahují lepších výsledků proti soupeřům v prostředí, kde diváci jsou jakoby dalším hráčem. I v našem zápase o nebe můžeme potěšit oblohu – svaté patrony, anděly strážné, nebešťany, Pannu Marii, ale hlavně Nejsvětější Trojici. Oni jsou v domácím prostředí, a i nás má toto prostředí přitahovat. Buďme si jisti, že v našem zápase o nebe nejsme sami. Ježíš nám posílá svého Ducha Svatého. Jsme dotováni milostí z nebe! A v té milosti a působnosti se splní slova žalmu.

(podle KN)

Nepřehlížejme varovné signály

K problematice identifikování a diagnostikování syndromu CAN se vyjádřila KATARÍNA SZÍJJÁRTÓOVÁ. Je spoluautorkou metodické příručky pro učitele, zaměřené na odhalování příčin vzniku a projevů chování dětí s tímto syndromem.

V rámci syndromu CAN (z angličtiny Child Abuse and Neglect) rozlišujeme fyzické zneužívání, tělesné, psychické a emocionální týrání, sexuální zneužívání a zanedbávání. „Ve škole se syndrom rozpoznává jednoduše a zároveň velmi těžko. Jednoduše, neboť jsou to právě učitelé, kterým jsou děti nejčastěji ochotny se svěřit. Děti tráví ve škole spoustu času a vnímavý učitel má velkou šanci zjistit, že s dítětem se děje něco špatného. Oběti vykazují nejrůznější symptomy, které je někdy problematické správně identifikovat. Většina učitelů není k tomu připravena ani kompetentní. Pro zúčastněné jde o velmi citlivou a emočně náročnou situaci,“ vysvětluje diagnostička.

Detekce problému je jen začátek

Existuje více možností detekce, ale na prvním místě je zájem o dítě. Vystudovaná pedagogička usuzuje: „Když učitel dítě vnímá, pozoruje, mluví s ním, to je to nejpodstatnější, co může udělat. Nezbytná je důvěra, aby se dítě cítilo svobodně při vyjadřování jakýchkoli emocí a postojů. I negativních, respektive takových, které se učiteli nemusí líbit. Je to cenné, protože si dítě otestuje učitele, zda unese i bolestivou pravdu o tom, co prožívá. Mně se osvědčilo využívání zážitkových aktivit, jejichž prostřednictvím jsou děti otevřenější. Dítě při nich dokáže svobodně a nenuceně vyjádřit, co cítí. Vnímavý učitel si pak dokáže poskládat puzzle jeho života.“ Identifikace je jen začátek, první krok. „Po ní nastává něco jako ‚Sofiina volba‘, rozhodnout se, co je v nejlepším zájmu dítěte. Co mu pomůže a co uškodí, i když v nejlepší víře, že pomáháme. Ze zákona vyplývá povinnost nahlásit každé podezření; bylo by skvělé, kdyby byl každý agresor potrestán a oběť ochráněna a tělesně i duševně ošetřena. Bohužel, tak jednoduše to nefunguje. Náš systém je nedokonalý a mnohé oběti léta trpí a nosí si bolest s sebou. Přenášejí ji do svých rodin, na své děti, čímž se bludný kruh násilí nemá šanci uzavřít.“ Každá situace je individuální a neexistuje jednoznačný recept, jak to řešit „správně“. Nejvyšší princip je dobré dítěte. Pro

učitele to může znamenat i vážné morální dilema, zejména pokud ho dítě zaváže mlčenlivostí. Zradit důvěru dítěte pro zadostiučinění spravedlnosti? To je sisyfovská otázka.

Šikanování je také agresivita

Problémem je i agresivita ze strany vrstevníků. Tady už mluvíme ne o týrání, ale o problému šikany. Odbornice říká: „Je to projev agresivity a násilí páchaného vrstevníky, přičemž jde o evidentní typickou asymetrii síly. Žádné běžné šarvátky. Častěji šikanují kluci, v jejich podání jde převážně o fyzické ataky, ničení věcí, ale i ponižování. Jsou-li agresory dívky, jde obvykle o psychické ubližování – pomluvy, ponižování, izolaci. V posledním období je rozšířeným jevem kyberšikanování, neboli ubližování prostřednictvím sociálních sítí. Když mluvíme o dítěti jako o oběti agresivního chování, nejuchopitelnějším znamením je existence nerovnováhy sil.“ To znamená, když fyzicky nebo psychicky silnější jedinec ubližuje slabšímu. Může jít i o více agresorů, kteří se postaví proti jednomu. Oběť takového jednání trpí tělesně i duševně, snižování věku agresorů je jen důsledkem stavu společnosti a chování dětí je jejím zrcadlovým obrazem. Kateřina Szijjártóová dodává: „Jsou takové, jaké je my – společnost formujeme. Když se na ně doslova ze všech stran valí násilí, nemůžeme se divit, že se stává přirozenou součástí života už malých dětí.“

nebo ubližování prostřednictvím sociálních sítí. Když mluvíme o dítěti jako o oběti agresivního chování, nejuchopitelnějším znamením je existence nerovnováhy sil.“ To znamená, když fyzicky nebo psychicky silnější jedinec ubližuje slabšímu. Může jít i o více agresorů, kteří se postaví proti jednomu. Oběť takového jednání trpí tělesně i duševně, snižování věku agresorů je jen důsledkem stavu společnosti a chování dětí je jejím zrcadlovým obrazem. Kateřina Szijjártóová dodává: „Jsou takové, jaké je my – společnost formujeme. Když se na ně doslova ze všech stran valí násilí, nemůžeme se divit, že se stává přirozenou součástí života už malých dětí.“

(podle KN)

Naše ano at' je ano a ne at' je ne

Už i mezi hrajícími si dětmi, když vznikne pochybnost, lze zaslechnout slova: tak přísahej. Uvědomují si možnost lži, a proto chtějí využít přísahu k větší záruce pravdivosti daných slibů nebo faktů.

Chtěl bych se zeptat, jak je to s přísahou. Je hřích, pokud přísahám bez vážné příčiny, jen pro nějakou malichernou věc (například přísahat, že večera přišlo nebo něco podobného)? Jak je vůbec chápána přísaha v Katolické církvi?

Stanislav

Přísaha se dovolává Boha jako svědka pravdivosti dané výpovědi nebo upřímnosti daného slibu. Kdy je tedy přísaha možná? Zkusme se podívat na to, co o přísaze říká Boží slovo. Starý zákon obsahuje mnoho příkladů přísahy (srov. Gn 21, 22-32). Dokonce sám Pán přísahá na své jméno. „Na sebe samého přísahám – to je Pánův výrok – Protože jsi toto udělal a svého syna, svého jediného jsi neušetřil přede mnou, zahrnu tě požehnáním“ (Gn 22,16-17). Ježíš však nikdy nepoužívá přísahu, aby zaručil autoritu svého učení. V řeči na hoře předepisuje svým, aby se zdržovali přísahy: „Ale já vám říkám: Vůbec nepřísahajte... Ale vaše řeč ať je ‚ano-ano‘, ‚ne-ne‘. Co je navíc, pochází od Zlého“ (Mt 5, 34-37). Před veleradou se však přece rozhodne odpovědět veleknězi, který ho zapřísahává na živého Boha, aby mu řekl, zda je Mesiáš, Boží Syn (srov. Mt 26, 63), a tím nepřímou uznává hodnotu přísahy.

Svatý Pavel také nikdy neskládá výslovně přísahu, ale několikrát používá formulace jí podobné. „Vy i Bůh jste svědky, jak jsme se k vám věřícím chovali náležitě, spravedlivě a bezúhonně.“ (1 Sol 2,10). Když jsou v Božím slově některé citáty nejasné nebo si zdánlivě protirečí, je úkolem, povinností a darem Církve vysvětlit, jak se má Boží slovo chápat, tedy jak to Ježíš myslel, neboť každý člověk může o nějakém úryvku Písma uvažovat, ale ne každý má dar a úkol ho správně vykládat. To je úkol, který patří pouze Církvi. „Buďte si však především vědomi toho, že žádné prorockví v Písmu není ponecháno soukromému výkladu“ (2 Petr 1,20) a „kdo vás slyší, mne slyší“ (Lk 10,16), říká Ježíš svým učedníkům.

Dějiny spásy nám dosvědčují, že Církev pokládala skládání přísahy z oprávněných důvodů za přijatelné. Pro platnost přísahy se požaduje, aby byla správně formulována (například přísahám na Boha, přísahám na kříž) a přísahající ji skládal se skutečným úmyslem. Také pro dovolenost přísahy se vyžadují tři věci: pravdivost, mravní dovolenost (to, co jdu odpřísahat, není hříchem)

a dostačující důvod. Přisahat tedy z důvodu, zda včera přšlo, jak stojí v otázce, nebo podobně, nesplňuje požadavek dostačujícího důvodu. Je-li tato přísaha pro nedostačující důvod vědomá, je prohřešením se proti úctě k Bohu, i když obvykle ne těžkým. Někteří státní úředníci skládají přísahu věrnosti nebo ústavní přísahu. Znamená to, že přísahající se chce řídit státními zákony, bude vykonávat svůj úřad podle zákonných předpisů a nepodnikne nic zakázaného proti pravomocným nadřízeným. Neznamená to však, že se přísahající zavazuje k dodržování všech zákonů státu. Přísaha nezavazuje vůči zákonům odporujícím božskému a církevnímu právu. My si však vyprošujeme milost našeho Pána a naše ano ať je ano, a ne ať je ne.

(podle KN)

Být křestním kmotrem je závazek

Uvažování nad úkolem kmotra nás může vést k uvědomění si důležitosti našeho vlastního křtu. Můžeme se v pravdě před Pánem podívat na svůj vlastní život a ptát se, zda žijeme jako věřící lidé podle evangelia Ježíše Krista; křtem včlenění do Kristova těla – Církve.

Je možné, aby se stali kmotry lidé, kteří byli oddáni v kostele, pak se rozvedli a každý z nich uzavřel nové civilní manželství? Zároveň jeden z nich se ještě před rozvodem stal kmotrem dětí, se kterými se však ani nesetkává. Zůstává člověk kmotrem, i když přestane žít podle víry? Jak to je podle církevního zákona?

Františka

Otázka dává příležitost zamyslet se nad tím, co znamená, že někdo přijme na sebe roli křestního kmotra. Pokud totiž správně pochopíme tento úkol, budeme moci odpovědět i na jednotlivé otázky, které jsou položeny. Křest je první ze svátostí, je branou k ostatním svátostem, protože jiné svátosti může přijmout pouze ten, kdo již přijal křest. Křtem se z duše člověka snímá dědičný hřích, nabýváme nového života, života Božích dětí a stáváme se součástí Kristova

tajemného těla, kterým je Církev, začínáme žít v Kristu. Je to tajemství, které přijímáme ve víře. Postupně jak rosteme a dospíváme, stále více pronikáme do tohoto tajemství i naše víra se stává pevnější. Ne že by s přibývajícimi léty a s rostoucí moudrostí bylo třeba méně víry, ona se má právě prohlubovat a stávat se stále živější. Tento proces rozvoje víry však není zcela automatický, jako když dítě roste, pak dospívá a dospělý člověk začíná stárnout. Růst ve víře vyžaduje vědomé rozhodnutí. A s tímto rozhodnutím jde ruku v ruce vědomí Boží dobroty, díky které se může člověk otevírat přijetí daru víry.

Rozhodnutí pro život ve víře napomáhá i příklad jiných, kteří již dříve nastoupili na tuto cestu. Tento příklad života víry, který dává pokřtěný člověk druhým, nese v sobě rozměr učení a výchovy ve víře. Směřuje k tomu, aby druhému pomohl k zodpovědnému rozhodování podle toho, co ve víře rozumí jako správné. A tady se přibližujeme k roli křestního kmotra. Tento úkol je podobný tomu, který je základem práva a povinnosti samotných rodičů pokřtěného dítěte. Je jím výchova ve víře ze strany rodičů a pomoc při výchově ve víře ze strany kmotra. Zůstaňme nyní chvíli u této role kmotra.

Pomáhat rodičům při výchově dítěte ve víře není banální úkol. Vyžaduje, aby ten, kdo má být kmotrem, nabyl vědomí důležitosti hodnoty víry ve vlastním životě a snažil se podle víry žít. Kodex kanonického práva v kánonu 874 stanoví, že kmotrem může být osoba, která již dovršila šestnáctý rok života, je katolického vyznání, přijala Eucharistii i svátost biřmování a vede život přiměřený víře a úkolu, který má přijmout.

Je zde otázka, zda je možné, aby se křestními rodiči stali lidé, kteří byli oddáni v kostele, pak se rozvedli a následně každý z nich uzavřel nové civilní manželství. V takovém případě bude odpověď negativní. Objektivně můžeme říci, že osoba, která žije v takových okolnostech, nesplňuje podmínku, o které hovoří Kodex kanonického práva, a to, že křestní kmotr má i sám vést život přiměřený víře. Jméno a příjmení křestního kmotra se zaznačí do matriky pokřtěných. Záznam v matrice zachycuje situaci v době křtu. Může se stát, že křestní kmotr vlivem různých okolností po nějaké době nedokáže dále naplňovat svůj úkol pomáhat rodičům ve výchově dítěte ve víře. Tuto úlohu může po něm převzít jiná osoba, ta se však již do matriky pokřtěných nezaznamenává.

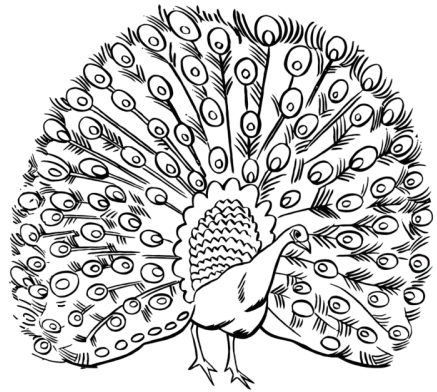
(podle KN)

SEDM HLAVNÍCH HŘÍCHŮ

Pýcha – matka všech hříchů

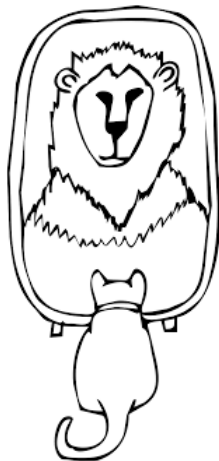
Svatý František Saleský říká, že tak jako pýcha a marnivost jsou kořeny všech hříchů a mají neomezenou moc nad všemi neřestmi, tak pokora je pokrmem všech ctností.

Pýcha se projevuje v mnoha odstínech našeho duchovního života: láska k sobě, arogantnost, křivé pohledy, marná sláva, domýšlivost, pochlebování, vychloubačnost, povýšenost, bezohlednost, nafoukanost, hrdost, soběstačnost, poštilost, narcismus, samolibost... Pýcha je přehnaná úcta k sobě samému, která přináší opovrhování druhými. Pyšný člověk si myslí, že má ve všem pravdu, nikdy nepochybuje o sobě a druhým vnucuje své myšlenky a názory. Toto v něm způsobuje, že není schopen číst ve svém srdci, je neschopný pochopit, co ho vede k takovému jednání, a je neschopný přijmout sebe samého takového, jaký je. Odmítá, že by mohl udělat nějaké chyby, ale považuje se za mistra v posuzování druhých.

Svatý František Saleský často poukazoval na hřích pýchy a marnivosti. V době, ve které žil, píše ve Filoteii: „*Někteří lidé jsou velmi hrdi na to, že se mohou nosit na pěkném koni, že mohou nosit za kloboukem krásné pírkó nebo že mají nádherné roucho. Kdo by však neviděl jejich hloupost? Je-li něco slávy v těch věcech, tak ta sláva patří koni, ptáku nebo krejčímu. Není to nadmíru ponižující jít ke koni, ptáku nebo k rouchu a vypůjčit si jejich slávu?*“ Láska k sobě je i u mnoha zbožných duší zdrojem nepokoje a zmitání se: když vidí svoji nedokonalost, zesmutnějí, „ne však kvůli Boží lásce, ale z lásky k sobě samému“, říká František Saleský. Těmto duším, které se nechají pohltnout smutkem a netrpělivostí ze sebe samých, František doporučuje takový postoj: „*Dbejte o to, abyste se neznepokojovali, spácháte-li nějaký hřích, a nepodlehnete pocitům lítosti nad sebou samým, neboť to pochází z pýchy.*“

Jak tedy lze bojovat proti této zákeřné rakovině duše? Tato nemoc, která ničí duši kousek po kousku, se nedá vyléčit nijak jinak jen pokorou. Podle Františka Saleského je pokora dokonalé poznání a přijetí toho, jací jsme, neboť „v konečném důsledku nejsme ničím jiným, jen tím, kým jsme před Bohem“. Pokorný člověk se přijímá takový, jaký je, bez překrucování, bez komplexů, ospravedlňování se a namýšlení si. „*Kdo chce vyhrát boj proti pyšle, musí se obléct a ozbrojit se takovou pokorou,*“ říká František Saleský. Být pokorný neznamená pokládat se za objekt bez hodnoty nebo negovat sebe sama, právě naopak, je to umění dokázat vidět svou velikost, cítit se před ní malý, přijmout sebe sama i se svými přednostmi a chybami. „*Bez pokory se nemůžeme líbit Bohu a ani nemůžeme vlastnit žádné jiné ctnosti,*“ říká František Saleský a dodává: „*Mnozí se chodí zpovídat ze svých chyb, ale takovým způsobem, že se omlouvají, hodně napovídají, aby dokázali to, že sice spáchali nějaký hřích, ale měli k tomu důvod. A nejenže se omlouvají, ale obviňují i druhé.*“ Ve Filoteii píše: „*Pravá pokora neukazuje pokornou tvář, nemluví pokorné řečičky, neboť*

pravá poníženost chce ukryt nejen ostatní ctnosti, ale především sebe samu.“ U Františka Saleského pokoru vždy doprovázela laskavost srdce. Vůči lidem, kteří byli pyšní a rebelovali, používal svou trpělivost a laskavost v přehnané míře. Vtipně poznamenává: „*Je třeba přistupovat opatrně k těmto duším, je třeba se k nim chovat s laskavostí, ze strachu, že koušou, protože mají zuby! Jsou kořistí svých žádostivostí, často násilných, a pokud si je násilím získáváme, tak se vůči tomu bouří.*“ Tato salesiánská pokora, projevující se laskavostí a něžností, přivádí člověka k prameni Boží lásky, aniž by se musel zřeknout sebe sama. Přijmeme tedy naše malá každodenní pokoření – ta nechtěná a ani ta nevyhledávaná námi – s duchem víry a předání se Kristu, neboť jak říká svatý František: „*Nic nemůže*

uškodit těm, kteří vloží celou svou vůli do Boží lásky, milující ho nad každou věc a ve všech věcech.“

(podle Don Bosco dnes)

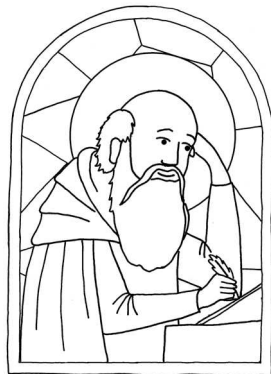
Jeroným spojil moudrost s láskou ke slovu

Papež František určil 3. neděli v liturgickém mezidobí, která připadne letos na 22. ledna, jako Neděli Božího slova. O Vulgátě – hodnotném Jeronýmově latinském překladu nám vyprávěl biblista JOZEF JANČOVIČ.

Jeronýmův překlad Vulgáta byl dlouho jediným uznaným latinským překladem. V jakých podmínkách vznikal?

Svatý Jeroným ho začal v Římě v roce 383 a ukončil v roce 405 již v Betlémě. Náročnou a precizní dvacetiletou překladatelskou práci začal na pokyn papeže Damase.

Vyplatilo se. Na světě byl překlad v kultivované latině, který se postupně prosadil a globálně ovlivňoval od 9. století v západní Církvi modlitbu a teologické myšlení generací, ale i kulturu. Překlad se zakládal na *veritas hebraica*, neboli „hebrejské pravdě“, spočívající v tom, že překlad starozákonních knih kromě sedmi deuterokanonických knih Jeroným udělal z hebrejských rukopisů, které v Palestině získal od rabinů a s nimi dané texty i konzultoval.

Jeho pracovní podmínky se měnily podle místa pobytu. Právě Betlém – místo narození Božího Syna, Slova od Boha, se mu od roku 387 až do smrti v roce 420 stal místem nejen práce s Božím slovem, ale také modlitby, askeze, charity a duchovního doprovázení jiných.

Pokud bychom to mohli porovnat – jak vznikají dnešní překlady a jak to bylo kdysi?

Dnešní moderní překlady vznikají v dlouhodobých týmových projektech z původních zdokonalených kritických textů blízkých textu svatopisců. Na překladu se podílí kromě biblistů i odborní znalci nejen biblických, ale i moderních jazyků; jisté pasáže se konzultují s básníky a zase jiné s přírodovědci.

V době Jeronýma nebyly prameny, slovníky a jiné nástroje, které máme dnes. Jeho znalost klasických jazyků řečtiny, latiny a také znalost hebrejštiny a aramejštiny byla fenomenální. V případě hebrejských textů překládal z rukopisů

s konsonantickým textem bez samohlásek, které byly do textů vneseny masorety až později. Při překladu postupoval metodou „slovo za slovo“ a pokládal i slovosled za mimořádně důležitý, přestože někdy se od literárního překladu přiklonil k volnějšímu překladu podle smyslu.

V případě deuterokanonických knih překlad učinil narychlo nebo zrevidoval jejich překlad knih ve starém latinském překladu *Vetus Latina*. Žalmy překládal až třikrát do latiny. Nejvíce si cenil jejich posledního překladu *Iuxta Hebraeos* ukončeného v roce 405 z hebrejštiny, ačkoli se nikdy v liturgii nepoužíval.

Jak se vůbec dostal k překladu Bible? Co ho podnítilo, aby se mu věnoval?

Byla to společenská objednávka doby. Papež Damas (366-384) po synodu v Římě v roce 382 naléhal na nutnost revize starších latinských překladů, která vyvrcholila v přípravě latinského překladu Vulgáta. Výraz znamená „rozšířený“ překlad. Ten postupně vyřadil nepřesné překlady, které byly v Církvi v oběhu ve svobodné pokonstantinovské době. Jeroným začal v Římě pracovat pod ochranou Damase, ale když se k němu více lidí začalo nepřátelsky chovat, po smrti Damase z Říma odešel, což paradoxně přineslo pozhnání, protože příchodem do Betléma v roce 387 překládal starozákonní knihy do latiny nikoli z řečtiny, ale z hebrejských textů. Vedly ho k tomu i obranné důvody. Křesťany totiž obviňovali, že v diskusích necitují starozákonní texty ve shodě s originálem.

Jeroným se pokládá za jednoho z největších interpretů Písma svatého. Vychází se i dnes z jeho překladu nebo je diametrálně odlišný?

Zanechal nám komentáře, například k Izaiášovi se snad nejslavnějším citátem: „Kdo nezná Písmo, nezná Krista“; komentoval evangelium Matouše a některé Pavlovy dopisy. Nejcenějším je však jeho monumentální překlad z důvodu jasného výkladu slov, překladatelské věrnosti a elegantní latiny.

Ale jako každé lidské dílo, i jeho překlad má jisté nedostatky týkající se významu slov nebo nadměrné interpretace. Například dělá mariologický překlad Gn 3,15 *ipsa conteret caput tuum* „ona ti (hadovi) rozšlape hlavu“, když jasně odkazuje na Pannu Marii, kterou často vidíme na obrazech a sochách s hadem pod nohama, ale v hebrejském textu je „ono (potomstvo) ti rozšlape hlavu“.

Také časté zobrazení Mojžíše s rohy je umělecký vliv jeho překladu v Ex 34, 29 (30. 35): *cornuta es effacies sua* „jeho tvář byla rohatá“. Původní text má: „jeho tvář zářila“.

Ježíšův příkaz apoštolům v Mt 28,19 s klíčovým řeckým slovem *matheteusate* „udělejte učeníky“ přeložil: *docete omnes gentes* „učte všechny národy“. Víme, že udělat z někoho učedníka je mnohem náročnější než jen učit. Slavné andělské zvolání: „a na zemi pokoj lidem dobré vůle“ v Lk 2,14 je v mnoha moderních překladech upraveno na „lidem milovaných Bohem“.

První dva příklady, ale i jiné nepřesnosti Vulgáty mezitím odstranila její revize pod jménem Neovulgáta, kterou schválil sv. Jan Pavel II. v roce 1979. Má se brát v úvahu při přípravě liturgických překladů, ale ne ve smyslu, že se provádí překlad z latinského překladu, jak to máme v případě katolického překladu Nového zákona u nás. Neovulgáta určuje zejména překlad komplikovaných textových míst v liturgických překladech a zároveň traduje dlouhodobé a výhradní používání Vulgáty v liturgii západní Církve.

(podle KN)

Biblické drobečky

Slovní spojení, která se z Bible dostala do našeho jazyka

Vlk v rouchu beránčím

Velká část z nás se alespoň jednou v životě setkala s pohádkou O třech kůzlátkách a vlku. Vlk se převlékl do kozí kůže a vydával se za kozu – jejich maminku, aby je mohl sníst.

Falešní proroci jsou draví vlci převlečení do ovčího roucha, do ovčí kůže, aby mohli vytvářet zdání věrohodnosti. Vlk a ovce nebo beránek jsou zjevné protiklady. Vlk je lovec, predátor, ovce je domácí zvíře. Ovce je zároveň

obrazem mírnosti, krotkosti a bezbrannosti. Ovce nebo beránek na vlka nikdy nezaútočí, ale vlk na ovci nebo beránka ano. Z vlka jde strach, avšak ovce budí důvěru.

Pojem vlk v ovčím rouchu označuje neupřímné falešné lidi, kteří se navenek tváří jako dobří a zbožní, kterým jde pouze o duchovní hodnoty.

Pán Ježíš v horské řeči upozorňuje na různé falešné proroky, a přitom demaskuje jejich falešnou činnost. Falešní proroci, kteří se tváří, že jsou mírumilovní jako ovce, ale uvnitř jsou to skuteční draví vlci:

„Mějte se na pozoru před nepravými proroky: přicházejí k vám převlečení za ovce, ale uvnitř jsou draví vlci. Poznáte je

po jejich ovoci. Copak se sklízí z trní hrozny nebo z bodláků fíky? Tak každý dobrý strom nese dobré ovoce, ale špatný strom nese špatné ovoce. Dobrý strom nemůže nést špatné ovoce, a špatný strom nemůže nést dobré ovoce. Každý strom, který nenese dobré ovoce, bude poražen a hozen do ohně. Poznáte je tedy po jejich ovoci.“ (Mt 7,15–20).

Nedejme proto na vnější zjev mnoha lidí, kteří se sice tváří, že jsou dobří a zbožní, ale to platí pouze dokud nepřezkoumáme ovoce jejich činnosti.

(podle Růžence)

Duše Kristova

V našich farnostech se vždy po sv. přijímání modlíme modlitbu „Duše Kristova“. Byl vznesen dotaz, zda by bylo možné tuto modlitbu více přiblížit, proto na stránkách Zpravodaje se o to pomocí výpisků ze stejnojmenné knihy pokusíme.

V tomto bodě modlitby dochází ke změně tónu: pozornost modlícího se člověka se přímo přesouvá od některých specifických aspektů Kristovy osoby a jeho umučení přímo na Ježíše osobním oslovením Ježíši, jako když se důvěrně obracíme na přítele nebo známou osobu. Předchozí zvolání měla slavnostní

rytmus, nyní však zvolání nabývá výlučně bezprostředního tónu dialogu: „Dobrý Ježíši, vyslyš mě.“ Věřící, který se cítí být vnitřně dotčen Ježíšovou dobrotou, žádá mimořádně důvěrným způsobem, aby ho Ježíš vyslyšel.

Dobrý Ježíši...

Je to poprvé a pouze jednou, co se v modlitbě Duše Kristova objevuje přídavné jméno *dobrý*. Toto zvolání nám automaticky připomíná evangelní událost s bohatým mladíkem, který se obrací na Ježíše a přesně takto ho osloví:

„Když se (Ježíš) vydával na cestu, přiběhl nějaký (člověk), poklekl před ním a ptal se ho: ‚Mistře dobrý, co musím dělat, abych dostal věčný život?‘ Ježíš mu odpověděl: ‚Proč mě nazýváš dobrým? Nikdo není dobrý, jenom jeden: Bůh.‘ (Mk 10, 17-18).

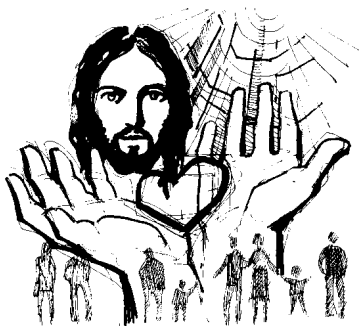

Oslovení „mistře dobrý“ se v Novém zákoně, tedy tady, nachází poprvé a jedinkrát a nenajdeme ho v žádném textu, který se připisuje nějakému rabínovi. Přídavné jméno *dobrý* spojené se slovem *mistr*, které zní z úst tohoto mladíka, hovoří o výjimečné Ježíšově dobrotě, ale také o kompetentnosti a důvěryhodnosti jeho učení (Ježíši důvěryhodný, kompetentní atd.). Když Ježíš slyší toto oslovení, neodpovídá přímo na otázku, ale mluví o Otci: přídavné jméno *dobrý* - odpovídá - lze připsat pouze jemu. Jakoby chtěl říci, že než se ptáme, co je třeba dělat, abychom dosáhli věčného života, je třeba se do hloubky sladit s Boží dobrotou, jak to činil každý dobrý Izraelita v modlitbě žalmů: „Oslavujeme Pána, neboť je dobrý, neboť jeho milosrdenství trvá navěky“ (Ž 118,1).

Tímto nechceme říci, že se toto přídavné jméno nemá připisovat Ježíši: on sám se totiž v Janově evangeliu označuje jako dobrý pastýř (Jan 10, 11-14), který má mimořádně hluboký vztah k vlastním ovečkám, každou zná jménem a je ochoten za ně položit i svůj život. Pravděpodobně právě toto je kontext, na jehož základě lze nejhodněji interpretovat uvedenou prosbu „Dobrý Ježíši, vyslyš mě“, která neobsahuje konkrétní požadavek (v čem ho má vyslyšet), ale připomíná spíše atmosféru důvěry díky jednomu z Ježíšových rysů: jeho dobrotě. Toto zvolání bychom tedy v uvedeném duchu mohli parafrázovat následovně: „Jelikož jsi dobrý, jsem si jistý, že mě vyslyšíš.“

...vyslyš mě

Jak jsme před chvílí naznačili, uvedená prosba nespécifikuje toužený předmět. Jinými slovy, tato prosba zůstává ze všech proseb této modlitby nejobecnější, nejotevřenější, protože vůbec neupřesňuje, v čem prosící touží být vyslyšen. Z rétorického hlediska by měla sloužit buď jako závěr již formulovaných proseb, prosíc o vyslyšení toho, co se dříve řeklo (duše Kristova, posvět' mě, tělo Kristovo, spas mě, krev Kristova, napoj mě atd.), nebo jako úvod do následujících proseb prosíc, aby je Ježíš přijal (do svých svatých ran ukryj mě; nedej mi odloučit se od tebe; před zlým nepřitelem ochraň mě). Obě interpretační hypotézy, porovnáme-li je s kontextem modlitby, jsou opodstatněné.

Ale pokud bereme v úvahu biblickou řeč spolu s řečí lidských citů, tak se do popředí dostává i další odstín. Dříve jsme řekli, že tato prosba nemá žádný předmět; mohla by tedy vyjadřovat i další prvek, který je v souladu s atmosférou důvěry, která vznikla při obrácení se na Ježíše: jde o požadavek srdce, které, sledujíc podněty citů, jednoduše žádá, aby bylo vyslyšeno. Apelujíc přímo na Ježíšovu dobrotu, věřící o nic jiného neprosí, jen o přijetí.

Vzniká tak atmosféra poděkování a chvály. Tuto jistotu souhrnně vyjadřuje modlitba dne z 27. neděle během roku, která dokonce hovoří o „superslyšení“, o tom, že Bůh vyslyší neobvyklým způsobem prosby lidu. Bůh, který je pramenem každého dobra, je tak dobrý (on je totiž „pramenem každého dobra“), že dává mnohem víc, než my od něj dokážeme žádat:

„Bože, prameni každého dobra, ty vyslyšíš prosby svého lidu bez ohledu na každou jejich touhu a zásluhu; prosíme tě, zahrň nás svým milosrdenstvím: odpusť nám to, čeho se naše svědomí bojí, a dopřej nám to, v co se neodvažujeme ani doufat.“

I když se uvedená modlitba obrací na Otce, přece může posloužit jako nádherný komentář prosby: „Dobrý Ježíši, vyslyš mě.“

(pokračování příště)

Zadáno pro ženy

Když jsi plná radosti a vděčnosti...

Tchýně sv. Petra

Tchyni svatého Petra v krátkosti připomíná Matoušovo evangelium jako jednu z mnoha lidí, které Ježíš uzdravil.

Od té doby, co jsem se stala mámou, mám stále na rtech: „Pane, prosím tě...“ A jakmile vyslovím jednu prosbu, hned je na řadě další. Pokud jsi jako já, pravděpodobně trávíš hodně času tím, že si od Boha v modlitbách

něco vyprošuješ. Pamatuji se, jak jsem se dokola modlila: „Pane, prosím, utiš strach tohoto dítěte,“ když jsem držela na rukou našeho vystrašeného devítiměsíčního syna v den, kdy jsme si ho osvojili. „Pane, dej, ať nás má rád...“ Někdy jsme natolik pohlceni svými prosbami, že se zapomínáme zastavit a poděkovat Bohu za to, co nám dal.

O tchyni svatého Petra víme jen to, že měla horečku, Ježíš ji rychle uzdravil a „ona vstala a posluhovala jim“ (Mt 8,15). Jsou to právě slova „vstala a posluhovala“ nebo „sloužila“, která nás mohou přimět zamyslet se.

Když jsou naše modlitby vyslyšeny, často ve své zaneprázdněnosti jen narychlo poděkujeme a utíkáme dál. Možná bychom si nejbližší mohli vzpomenout na Petrovu tchyni, uvědomit si záznaky, které se v našem životě denně dějí, povstat a sloužit Bohu vzdáváním díky.

*Děkuji tomu, který mi dal sílu, Kristu Ježíši, našemu Pánu,
že mě uznal za věrného a vzal mě do služby,
1 Tim 1,12*

*Drahá tchyně svatého Petra,
Písmo nám říká, že když tě Ježíš uzdravil,
hned si ustala a posluhovala mu.
Pros za mě, abych dokázala následovat
tvůj příklad a vyjadřovala svůj
vděk službou Pánu.*

Dar lásky pro rodiče

36. kapitola *Láska všechno snáší*

*Hospodin, tvůj Bůh, tě nesl, jako člověk nosí své dítě, po celou cestu, kterou
jste šli, až jste došli na toto místo.
(Deut 1,31)*

Vzpomeňte si na svá dětská dobrodružství, zejména na ta, která jste prožívali ve věku vašich dětí. Pravděpodobně si vzpomenete i na chvíle, kdy jste nejednali laskavě, vlídně či zodpovědně. Ne vždy se vám podařilo dodržet slovo nebo si zachovat chladnou hlavu. Každý z nás občas ať už nechtěně, nebo i tvrdohlavě a záměrně udělal cosi nesprávného a za své chyby musel nakonec zaplatit.

Bible o tom říká takto: „Nemylte se! Bůh se nedá vysmívat, neboť co člověk rozsévá, bude i sklízet“ (Gal 6, 7).

Zamyslete se však ještě jednou: Přišli jste v důsledku špatných skutků o lásku svých rodičů? Možná jste měli takový pocit zejména ve chvílích, kdy vaše řádění přerostlo do pořádné vzpoury a vy jste tak dokonale vyčerpali trpělivost svých rodičů, že se s vámi už více nedokázali klidně domluvit. Ať je to pravda nebo ne, otázkou je, jak budete reagovat vy, pokud vaše dítě selže. Písmo svaté říká, že láska „vše omlouvá“ (1 Kor 13, 7). Vydří všechno. I v tom případě, že vás rozhodnutí dětí pořádně zabolí a zklamou.

Šábel si dáva záležet, aby našim dětem vždy nabídl možnost vybrat si špatnou cestu. Stejně jako my, i ony musí zápasit se svými lidskými slabostmi. Někdy mají sklon podvádět, jindy nechtějí svěřit své srdce a rozhodnutí do Božích rukou. Mnohdy nechtějí pochopit, že jeho Slovo může dát odpověď na všechny otázky.

Když nastanou takové situace, my rodiče se můžeme přesvědčit, zda naše láska trvá jen do té doby, dokud se na ně v dobrých časech usmíváme, nebo zda je natolik všeobjímající, že při nich bude stát, i když jsou vzdorovité a dělají chyby. Budeme se rozzlobeně zaměřovat na to, co všechno nás jejich špatné skutky stojí? Nebo nás láska pohne k tomu, abychom hledali možnosti, jak je zachránit, podat pomocnou ruku a mít s nimi strpení?

Mimochodem, mohou si vaše děti vůbec dovolit nějaké selhání? Mohou být u vás v něčem nedokonalé? Mohou sejít z cesty, aniž by ztratili jistotu vaší lásky, opory a odpuštění?

Rodiče mohou výrazně ovlivnit a usměrnit své děti, ale nemohou je nutit, aby si vždy vybrali správnou cestu. Přestože byste byli ti nejlepší rodiče na světě, váš syn nebo dcera se stejně mohou vzbouřit.

Dokonce i Bůh řekl o svém vyvoleném národě: „Syny jsem vychoval a o ně se postaral, vzepřeli se však proti mně.“ (Iz 1, 2). Později je varoval: „Jestliže ochotně poslechnete, budete jít z dobrodiní země. Jestliže se však vzepřete, budete-li se bouřit, pohltní vás meč...“ (Iz 1, 19 - 20).

Největší životní lekce vaše děti dostanou, když budou muset projít zkouškami a spolknout hořké plody svých špatných činů. V takových situacích není

nejlepším řešením okamžitě je zachraňovat před důsledky jejich hříchů. Mohli byste se tím plést do cesty Pánu, jehož otcovská ruka jim chce uštédřit výchovný úder (srov. Žid 12, 5-6). Příliš často rodiče nerozvázně zasáhnou a napravují důsledky špatných činů svých dětí, a tak nevědomky maří výchovnou lekci, kterou jim Bůh dává.

Kdy by se tedy rodiče měli rozohnit a kdy naopak prokázat soucit a milosrdenství?

Bible říká: „Bůh se pyšným protiví, ale pokorným dává milost“ (Jak 4, 6). Tedy pokora je ten klíč.

Když Ježíš popisoval, jaký je nebeský Otec, vyprávěl silný příběh o marnotratném synovi, který pyšně požádal otce o své dědictví a zanedlouho ho promarnil, skončil bez peněz a toužil jíst, co žrali svině.

Otec ho nešel zachránit, dokud syn setrval v pýše. Ale co se stalo, když přišel k rozumu a pokorně se vrátil domů? „Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil“ (Lk 15, 20).

Místo toho, aby mu otec začal dělat výčitky, všiml si synovy pokory a lítosti nad tím, co udělal a řekl: „Honem přineste nejlepší šaty a oblečte ho, dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy! Přiveďte vykrmené tele a zabijte ho! A hodujme a veselme se, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zas nalezen“ (Lk 15, 22-24).

Ježíš použil tento úžasný příběh, aby nám přiblížil, jak milosrdné je srdce našeho nebeského Otce. A takové bychom měli mít i my.

Bůh se neustále sklání ke svým vyvoleným. Nedělá to však proto, že jim slabošský všechno dovolí, ale proto, že je nekonečně miluje. Ve svém milosrdenství ukryje jejich ostudu a nespočetněkrát prokazuje slitování. Vždy se mají kam vrátit, neboť on sám je jejich domovem.

Láska říká: „Nevykoupím tě z vězení, ale budu tě tam denně navštěvovat a s radostí tě vezmu do náruče, když se vzpamatuješ a vrátíš domů.“

Vzpurňé děti mohou rodičům zlomit srdce, rozzlobit je a nadělat velké škody. Ale láska pro ně i nadále „všechno snáší“. Nemá v důsledku zklamání zatrpknout, ale neustále mluvit pravdu i tehdy, když je těžké milovat. Svěřuje děti do Božích rukou. Shromáždí armádu orodovníků a modlí se za ně. Možná budou

muset vaše děti nejdříve vydržet výchovný Boží trest a až potom zakusit jeho záchranu a milosrdenství, ale když se jim otevrou oči a vrátí se k vám, vaše láska ať stojí ve dveřích s otevřenou náručí.

Pokud některé z vašich dětí právě prožívá období vzdoru a zmítá se v problémech, napište mu krátký vzkaz, ve kterém ho ujistíte o své lásce, modlitbě a podpoře. Řekněte svým dětem, že je bude milovat, ať se děje cokoliv. Zeptejte se, zda v tomto čase řeší něco, s čím byste jim mohli pomoci.

Když dnešní úkol splníte, odpovězte si na tyto otázky:

- ? Co vás momentálně ve vztahu k dětem nejvíc trápí?
- ? K čemu vás volá láska, co jste ještě nikdy předtím neudělali?

*...snášel jejich chování na poušti.
(Sk 13,18)*

Pár slov pro mladé

10. Astrologie a všechno je ve hvězdách?

Se souhlasem autora uvádím jeho úvahy o životě: „Je ráno. Otevírám oči a sahám po novinách. Můj pohled hledá horoskopy. Kdoví, co mě dnes čeká. Kde je ten beran? Aha, tady je to:

„Dnešní den je pro tebe výjimečný. Potkáš zajímavého člověka, který ti řekne

důležitou zprávu. Dej si pozor na lidi s černými vlasy. Ekonomické záležitosti dnes neřeš, protože akcie ti nevyjdou...“

Přemýšlím, co to může být. Kdo je ten s černými vlasy? „Fíha, tohle je vážná věc. Kdo by to mohl být? Matematickářka! Pozor na ni! To bylo šokující. Natáhl jsem si příkrývku na uši a chtěl jsem pokračovat ve spánku. Z dřímot mě probudil matčin hlas: „Vstávat, ospalče! Je třeba žít...“ Neochotně jsem vstal, a ještě jednou vzal noviny do rukou. Co to tam bylo? „Potkáš zajímavého člověka.“ Že by to byla moje máma? Asi ano. Tu však potkám každý den... No co. Horoskop je horoskop.“

Jsme pod vlivem tajemných sil?

Otázka je namístě, protože mnozí jen tak hltají tuctové návody na svou budoucnost: „Dnes nesmíte tohle... Zítří si dejte pozor na.... Čeká vás.... Potkáte...“

Jinak řečeno: Toto nesmíš, tam běž, udělej toto... **Já to nazývám manipulace. Kdo přemýšlí, umí si udělat správný závěr.**

Už se mi stalo, že...

Po osobním představení následovala netrpělivá otázka:

„Prosím vás, kdy jste se narodil? V jakém jste znamení? Já jsem býk.“

Byl jsem zaskočen rychlým spádem dialogu a lovil jsem v mysli datum svého narození. Aááá... Už je to tady: „Já jsem zase štír.“

Divné chování nové známosti mě přesvědčilo o tom, že kdosi z nás dvou to v hlavě nemá docela v pořádku. Já jsem se však cítil dobře!

Astronomie a astrologie

Je čas porovnat si tato dvě slova i to, co za sebou skrývají. Tak tedy:

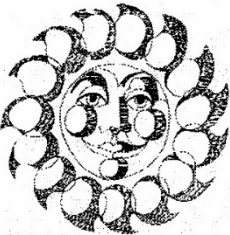
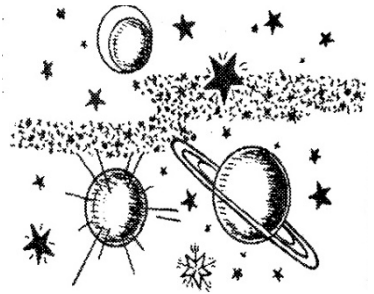
Astronomie je věda, která studuje celý vesmír.

Astrologie se zabývá výkladem vlivu hvězd na život člověka. Zkoumá lidskou budoucnost z postavení hvězd.

Kdy to začalo?

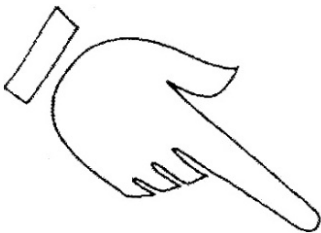
Počátek astrologie vidíme v Mezopotámii asi před pěti tisíci lety. Chaldejci pospojovali jednotlivé hvězdy spojnicemi a vytvořili tak zdánlivé obrazce různých bytostí.

Astrologie byla částí náboženství, které ztožňovalo jednotlivé bůžky s nebeskými tělesy. Prakticky tam byla rozlišena souhvězdí, jakož i dvanáct znaků zvířetníku.

Berou to od „podlahy“

V současnosti skoro není časopis, který by neměl rubriku o horoskopech. Předpovídají, upozorňují, radí, zakazují, ovlivňují a určitým způsobem řídí životy milionů lidí.

Posouvají člověka, kam chtějí

Omezují svobodu člověka, protože ho tichým a rafinovaným způsobem posouvají, kam chtějí. A co když se přece někdy stane tak, jak píší? Bodejž by se i nestalo! Vždyť při takovém množství předpovědí se některé přece jen „splní“. **To tvrdí i teorie pravděpodobnosti.**

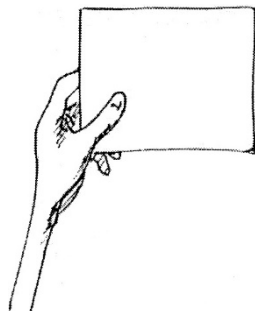
Kdo má pravdu?

Kuriózní je zpráva, že když v jednom časopise nestihl astrolog napsat rubriku o předpovědi budoucnosti, šéfredaktor se rozhodl použít horoskop starý šest let. A přestavte si, nikdo si nestěžoval. Aby ušetřil peníze, začal používat horoskopy z dávných dob. Až po půlroce se ozval jakýsi čtenář, že takový horoskop už kdysi četl, a že tady něco není v pořádku.

Problém je v nás

Co vy na to? Já tvrdím, že **popisy naší budoucnosti jsou tak obecné, že se hodí na kohokoli**. Ale nám to vzbudí myšlenku, že něco přece jen na tom musí být.

A tady je náš problém. Opakuji: **Problém je v nás!**

Astrologové jsou dlužní odpověď'...

Jak to, že lidé, kteří se **narodili na Zemi ve stejné chvíli, při stejné konstelaci hvězd, nemají i stejný osud?**

Jak je to, když se narodím na **severní polokouli v určitém znamení, a potom bydlím na jižní polokouli, kde jsou jiné hvězdy?** Jaká hvězda na mě působí? Kdo zde určuje můj osud?

Jde opět o byznys?

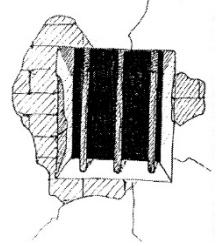
Zdá se, že ano. V USA působí přes 25 000 dobře placených astrologů. Kdosi moudře využívá lidskou zvědavost, jeho touhu po tajemství a úspěchu. Mnozí lidé zase potřebují určitý návod, jak žít, a tak tomu věří. Nikoho však nezaráží rozdílnosti v jednotlivých částech, předpovědi, ačkoli jsou publikovány ve stejnou dobu v různých novinách.

Pán to výslovně zakázal

Prorok Izaiáš mluvil o marnosti čarodějnictví: „Jsi už unavená množstvím svých předpovědí. Ať tedy vystoupí a vysvobodí tě, kdo měří nebesa, kdo pozorují hvězdy a při každém novoluní oznamují, co se ti stane.“

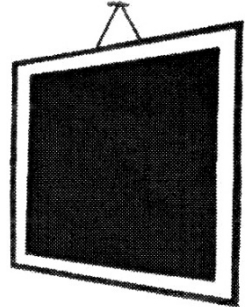
A ani nevíš jak, a jsi ve vězení

Věřit horoskopům je prohřešením proti víře v jednoho Pána. **Vždyť člověk nesmí mít jiné „bohy“, kterým by připisoval moc, kterou nemají.** A pokud si nedáš pozor, jsi ve vězení... Uvězní tě cizí člověk svými názory.

Můžeme si ublížit

Žít podle horoskopů člověka omezuje. Vždyť tehdy dává svůj život do rukou neosobních sil – přitažlivosti Marsu, Pluta, Uranu, Venuše... **Kdo jim dal takovou moc, aby omezovaly člověka? Jeho lidskost a svobodu?**

Nebo jsou někteří lidé až tak naivní, že dají svůj život do správy cizímu člověku, astrologovi, který si vymýšlí a pouští své vize? Asi ano.

A tak ještě jednou

Bůh nemá rád, když se věcem, které stvořil, připisuje taková moc, jakou má jen On. Bůh nás chce mít svobodné a poslouchající pouze Jeho. Proč se dát zotročit?

Rozhýbte se!

Co takhle pozvat přátele na dobrodružnou noční procházku? Zjistit, kde je Severka, Venuše, Mars, Orion...

A nakonec se pod ní pomodlete desátek růžence. Až se nasytíte té nádhery, zahrajte si hru: „**Co by bylo, kdyby...**“

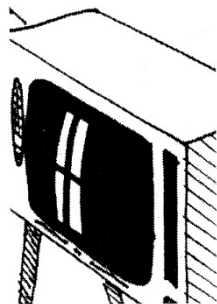
Co je zase tohle?

Jedná se o rozvoj tvořivosti. Celá hra může začít otázkami:

Co by bylo, kdyby nebyla televize?
Co by bylo, kdyby nebyla úcta k rodičům?
Co by bylo, kdyby na světě nebyla láska?
Co by bylo, kdyby byly čisté řeky?
Co by bylo, kdyby se nekradlo?

Co by bylo, kdybys měl auto?
Co by bylo, kdybys teď zemřel?
Co bys dělal, kdybys vyhrál milion?
Co by bylo, kdyby ses staral o svou rodinu?
Co by bylo, kdybys ztratil klíče od bytu?
Co by bylo, kdyby mezi nás nepřišel Ježíš Kristus?

Otázky si můžete vymýšlet dál. Co bude, když je vymyslíte? Uvidíte! Nejvtipnější odpovědi můžete odměnit. (Pravda, pokud máte čím.) O dobrou zábavu máte postaráno...

Horoskop na počkání

A teď si představte, že mnohé zmíněné události se nám v životě každodenně odehrávají. Pokud budete trochu „obecní“ a máte u sebe pero, horoskop pro přítele dokážete napsat velmi rychle. Nemusí vám ani zaplatit. Pro udržení dobré atmosféry si to můžete odzkoušet.

Energie z jiného zdroje

Svatý František Asiský svým laskavým přístupem dokázal měnit bohaté i chudé, ba i ty nejmocnější. Dostal se až před velitele tureckých vojsk. A představte si. Ten ho přijal a vyslechl. Ani vlásek na hlavě mu nezkřivil. **Neptal se hvězd, jestli tam může jít. Láska má jiná pravidla.**

Svatý Filip Neri si často hrával s dětmi. Někteří lidé se pohoršovali: „A o tom člověku jdou zvěsti, že je svatý. Měl by být usebrán a modlit se,“ tvrdil jeden z kolemjdoucích. Filip to slyšel a řekl: „**Víte, drahý pane, luk, který je stále natažený, vůbec dobře nestřílí.**“

Někdy mám chuť zakřičet:

„Zastavte zeměkouli, chci vystoupit!“ Ty taky? Ale vydržíme to. Zatím rozvážně obíhejme kolem svých starostí

Co jsme prožili

Setkání s misionářem ve Žďárce

Ve úterý 25. října jsme mezi sebou přivítali vzácného hosta, misionáře P. Jiřího Brabce LC, který působí v dalekém Mexiku.

Ač je pro mnohé z nás Mexiko státem, kde je katolická víra velmi rozšířená (statistiky uvádí 89% obyvatel je katolického vyznání), najdou se zde i místa, kde působí misionáři. Jedním z nich je stát Quintana Roo, který vznikl před 50 lety a je tak nejmladším státem Mexika. Nachází se na Yukatánském poloostrově ve východní části Mexika, jeho velikost je srovnatelná se Slovenskem. V době vzniku zde žilo kolem 100 000 obyvatel. Diecéze zde byla zřízena teprve před 2 roky, nyní zde vznikají farnosti. A právě v této oblasti působí P. Jiří Brabec, člen řeholního společenství Legionáři Kristovi.

V 18:00 byla ve farním kostele ve Žďárce sloužena mše svatá. Po ní jsme se přesunuli do farního sálu, kde jsme si vyslechli zajímavou

přednášku o působení P. Jiřího Brabce v dalekém Mexiku.

Vyprávění o životě na misii, které bylo doprovázeno prezentací s fotkami, se dotklo mnoha oblastí. Dozvěděli jsme se o způsobu života místních obyvatel, životě misionářů. Zazněla zde i docela zajímavá čísla. Např. v neděli slouží až 8 mší svatých, za rok je nově pokřtěných více než 680, biřmovanců 240, k prvnímu svatému přijímání přistoupí 320 věřících.

Na závěr nám v krátkosti povyprávěl příběh o zjevení Panny Marie Guadalupské, patronce Mexika.

Když jsme se s otcem Jiřím loučili, prosil nás o modlitbu za sebe i za všechny Kristovy služebníky. Prosme Pannu Marii, aby při nich stála v těžkých chvílích i ve chvílích radosti.

R. Mašek

Vánoční koncert ve Žďárci

V neděli 18. prosince jste se mohli zúčastnit koncertu "Žďáreckých slavičků". S velkou pílí a téměř dvouměsíční přípravou jsme se těšili, že Vám zpřijemníme adventní čas a naladíme Vás na Vánoce. I přes úskalí a nevelkou podporu, které jsme se dočkali, nám byl koncert Biskupstvím brněnském povolen. Děkujeme panu faráři, že koncert vhodně uvedl, všem zpěvákům za plné nasazení a farníkům za bohatou účast. Koncert jsme si společně moc užili. Snad se v příštím roce poštěstí a koncertu se zúčastní také farníci z okolních farností.

Přejeme všem krásné svátky vánoční a nezapomínejte: "Kdo zpívá, dvakrát se modlí" (Sv. Augustinus)

Blanka Vojtěchová

Zjevení Panny Marie Guadalupské

V prosinci 1531 došlo k tomu, že mexickému rolníkovi, indiánu Juanu Diegovi se na hoře Tepeyac čtyřikrát zjevila Panna Maria. Informace o tomto zjevení jsou zaznamenány v dobové zprávě nazvané „Nican Mopohua motecpana“ sepsané v indiánské řeči náhuatl. Podle ní Panna Maria byla indiánského vzezření a tmavé pleti a s Juanem Diegem hovořila při svém prvním zjevení jeho rodným jazykem, tedy aztécky. Představila se mu jako Svatá Marie, vždy Panna, Matka Boží, „matka jediné pravdy“, skrze níž žijeme, a jako matka Stvořitele lidí, Pána nebe a země. A Juana potom požádala, aby vyřídil arcibiskupovi, že má na místě, kde se zjevila, postavit kostel.

Biskup Juan de Zumárraga, ale Juanu Diegovi nevěřil a žádal důkaz. Juan Diego ještě téhož dne viděl mladou ženu, tj. Mariino druhé zjevení, a Panna Maria ho tentokrát požádala, aby na svém dále trval. V neděli 10. prosince Juan Diego podruhé hovořil s arcibiskupem. Ten mu nařídil, aby se vrátil na kopec Tepeyac a požádal paní o skutečně přijatelné, zázračné znamení, které by potvrdilo její totožnost.

Juan Diego se tedy vrátil na Tepeyac a setkal se tam se stejnou ženou, jako předtím, což bylo Mariino třetí zjevení. Juan jí sdělil, co mu řekl biskup, a požádal Pannu Marii o znamení, jakého si biskup žádá. Panna Maria souhlasila s tím, že toto znamení poskytne následující den, tj. 11. prosince 1531.

V pondělí 11. prosince se ukázalo, že strýc Juana Diega, Juan Bernardino, onemocněl. Juan se o něj musel postarat a nemohl jít na kopec Tepeyac na domluvené setkání s Pannou Marií. Časně ráno, v úterý 12. prosince, Juan Diego zjistil, že se stav strýce přes noc značně zhoršil. Proto se vydal do nedalekého městečka Tlatelolco, aby k nemocnému přivedl katolického kněze, který by ho vyzpovídal a poskytl mu poslední pomazání.

Juan Diego se cítil vinen, že se v pondělí nesetkal s Pannou Marií, jak bylo domluveno, a proto se kolem kopce vydal jinou cestou, aby ji nepotkal a nemusel snášet její případné výčitky. Panna Maria se mu zjevila ale i tak, tedy již počtvrté, a zeptala se ho, kam jde. Juan Diego jí vysvětlil důvody, proč nepřišel, Panna Maria ho jemně pokárala slovy, která se stala později nejslavnějším rčením v celém tomto případě a jsou napsána nad hlavním vchodem do baziliky:

„¿No estoy yo aquí que soy tu madre?“ (Nejsem tady já, kdo jsem vaše matka?)

Ujistila potom Juana Diega, že jeho strýc se již uzdravuje a řekla mu, aby nasbíral květiny na vrcholu hory Tepeyac, i když tam byly jako obvykle v prosinci jen kaktusy. Juan postupoval podle jejích pokynů a stal se zázrak – na kopci našel kastilské růže, které v Mexiku dokonce ani nepatří k domácí květeně. Panna Maria potom vložila tyto květiny do Juanova pláště zhotoveného z listů agáve, tzv. tilmy, a tak je také 12. prosince donesl arcibiskupovi Zumárragovi. Když před ním plášť rozbil, růže se vysypaly na podlahu a na tkanině pláště byl jasně patrný obraz Panny Marie, tak, jak se mu zjevila.

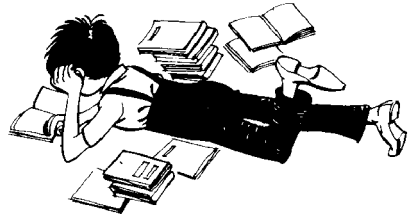
Místo zjevení bylo na žádost Panny Marie nazváno Guadalupe, což je pravděpodobně odvozeno z aztéckého slova „Coatlaxopeuh“, čili „rozšlápla jsem hada“. Existuje ale několik jiných teorií o původu tohoto jména. Zpráva o zjevení a obraz Panny Marie tak výrazně pomohly při dokončení katolizace Mexika – pouhých osm let po zjevení bylo katolíky už 8 miliónů Aztéků.

Obraz Panny Marie Guadalupské zůstává dodnes jedním z nejuctívanějších obrazů celé Jižní Ameriky a v roce 1945 byla Panna Maria Guadalupská prohlášena Vatikánem za patronku a ochránkyni Ameriky. Tato zjevení se řadí k nejstarším mariánským zjevením.

Sám plášť pak byl ve 20. století podroben vědeckému zkoumání, které v podstatě nikam nevedlo. V první řadě je na tomto plášti výjimečné jen to, že obvykle by se takový plášť nejpozději asi po 40 letech rozpadl, Juanova tilma ale zůstává stále neporušena.

Knižní okénko

Petr Karas

Pozvedám své oči k horám

Autor pravděpodobně sám netuší, jak moc je jeho kniha výbušná, jak moc je neobyčejná, osvěžující, strhující, milá a jak moc je vzdálena jistě dobře míněným a nabádavým duchovním brožurkám našeho mládí, psaným moudrými duchovními autory pro mládež, knihám nešetřícím dobře myšlenými radami, které nám v dobré víře k jmeninám věnovali naši rodiče a vychovatelé. Nemylme se, tato kniha o horách a cestách je kniha o duchovním životě, je to kniha pro mládež, ale nejen pro ni, je oslovující a je především autentická.

Vydalo nakladatelství Doron

cena 256,- Kč

Max Kašparů

Šestistěn

Kněz a psychiatr Max Kašparů v této publikaci předává doporučení, jak alespoň částečně předejít syndromu vyhoření. Částečně, protože recept na stoprocentní ochranu neexistuje. Jedná se tedy o preventivní čtení.

Vydalo nakladatelství Cesta

cena 38,- Kč

V tajence naleznete výrok svatého Františka Saleského, který je stále platný.

N	A	H	A	V	D	O	Á	Y	O	D	O	T	Ě	R	A	B	V	O	
K	N	K	Ž	Ě	E	E	B	O	R	H	N	T	S	D	R	A	M	A	
Í	Ň	A	D	R	A	Á	G	J	L	R	O	U	P	O	N	Á	H	S	
N	A	D	R	O	H	S	I	U	E	K	K	L	É	A	T	Z	E	Á	
L	A	T	T	U	K	Y	M	S	N	D	C	E	T	A	V	I	Ř	K	
O	A	É	S	K	Í	O	C	O	P	T	I	M	U	M	M	L	B	E	
K	L	S	V	A	L	S	L	Ř	L	L	N	C	H	N	Ů	Y	Í	Á	H
Š	N	V	O	E	T	N	E	I	S	I	S	Y	R	E	M	A	R	N	
Í	N	E	Z	O	R	B	O	Č	T	A	H	Y	L	O	E	O	Í	M	
T	O	Ř	U	R	U	B	L	N	F	T	S	Í	M	K	T	U	A	A	
L	R	P	O	D	Y	B	A	E	R	S	N	E	N	K	O	S	R	H	
S	A	E	O	K	N	V	D	L	O	E	Z	A	C	E	T	O	N	O	
T	K	V	N	K	O	E	S	P	Ž	T	N	T	E	K	K	S	R	L	
A	A	L	A	É	K	P	M	E	L	O	U	T	D	S	N	O	E	B	
T	I	P	A	L	R	O	Ř	E	N	R	D	Z	R	Y	D	U	S	O	
O	N	Á	L	E	K	P	O	I	Ř	P	I	U	L	A	Z	B	F	A	
A	O	O	O	O	S	E	L	P	V	T	T	P	S	L	P	O	N	K	
A	M	L	K	U	T	J	E	J	Á	A	E	A	Y	I	J	R	P	U	
T	A	V	O	R	Í	P	O	K	Č	E	L	K	I	Y	T	R	U	K	

aceton; amoniak; asák; aval; Brooklyn; břeh; cedr; degu; dekl; dotěra; drama; elán; epopej; euro; funkce; háby; hbitost; horda; hrob; hrot; chmel; kapna; katr; kdokoli; keksy; keui; kleč; kola; kopírovat; kopřiva; kosa; kotě; křivatec; kuka; kurty; lasa; léto; lino; mast; máta; moll; můry; mysl; ňadra; obloha; obrození; odusit; odvaha; optimum; orchidej; orle; partner; pavlán; pepř; plen; plot; plst; plyn; protest; přebudovat; rema; roup; rubl; řvác; safe; skla; smyk; soubor; spřežení; stoupat; sval; svoz; školník; tahy; totemy; trenér; třemen; uran; uzly; vana; vepř; věrouka; vzryv; yzop; znudit; žlab

BOŽÍ KOMPAS

DOBRODRUZSTVÍ S JEŽÍŠEM

Už se vám někdy stalo, že jste zabloudili a neuměli jste najít správný směr? V takové situaci pomůže kompas – ukáže nám světové strany. I Pán Bůh nám pro náš život dal kompas. Je jím **Boží slovo**. Pomůže nám, pokud nevíme, jakým směrem se vydat – v našich vztazích, rozhodnutích či v každodenních situacích. Abychom jej mohli používat, musíme ho znát.

Znám Písmo svaté?

Kde obvykle poslouchám nebo čtu Boží slovo?

Písmo svaté, které nazýváme také **Bible**, je opravdové Boží slovo, ve kterém **k nám promlouvá Bůh**. Bibli napsalo několik autorů z vnuknutí Ducha Svatého.

Svatý Jan Pavel II. nám vzkazuje:

Povzbuzuji vás, abyste se důvěrně seznámili s Biblí, abyste ji měli vždy po ruce, aby byla pro vás jakoby kompasem ukazujícím cestu, kudy je třeba jít. Když ji budete číst, naučíte se znát Krista.

Je úžasné a vzácné, že dnes můžeme mít doma Boží slovo. V minulosti to tak jednoduché nebylo. Bible byla napsána pouze v některých jazycích. Ručně ji přepisovali v kláštrech. Velký význam měl vynález knihtisku Johanna Gutenberga v polovině 15. století.

Pokud vyluštíš tajenku, zjistíš, kterou knihu vytiskl Gutenberg jako první. Název obrázku vepíš po obvodu kruhu. Začni vždy na označeném místě a postupuj ve směru hodinových ručiček. Tajenku tvoří písmena z vybarvených políček.

Čtème
Písmo
svaté

Je dobré číst si doma Bibli – samostatně nebo v rodinném kruhu či s přáteli.

V tichu přemýšlejme, co nám chce Bůh v úryvku říct.

Pokud je nás více, můžeme si vzájemně říct, jak kdo pochopil čtený úryvek.

Při čtení Bible můžeme mít jako symbol Boží přítomnosti zapálenou svíčku.

Stačí si přečíst krátký úryvek a pak ho číst pomalu i vícekrát.

Najdeme doma speciální místo, kde bude vždy Písmo svaté uloženo. Dobrým místem je modlitební koutek.

Cítat nebo úryvek, který se nás mimořádně dotkl, můžeme ozdobně přepsat na papír a dát jej např. do modlitebního koutku. Na další povzbuzující citáty si můžeme vyrobit ozdobnou krabici.

Čtení z Písma svatého ukončíme modlitbou.

KRABÍČKA PLNÁ BOŽÍHO SLOVA

Potřebujeme: menší krabici (například z čaje), nůžky, provázek, lepidlo, ozdobný papír, případně štětec a temperové barvy, srolované papírky s povzbuzujícími citáty z Písma svatého.

Postup: Krabici postavte na výšku. Z boku vystříhnete otvor, přes který můžete vybírat srolované citáty. Z vrchu udělejte na krabičce druhý otvor, do kterého můžete vhadzovat nové citáty. Krabičku ozdobte podle vlastních představ (oblepte nebo pomalujte). Nahoře udělejte 2 malé dírký – každou na jedné straně – a provlečte provázek na zavěšení. Z vnitřní strany krabičky udělejte na koncích provázku uzlíky, aby dobře držel. Citáty pravidelně obměňujte a doplňujte. Takto postupně poznáte krásu Božího slova.

Co nás čeká, dá-li dobrý Bůh

Výstava betlémů

Bude se konat v Kulturním domě v Olší 7., 8., 14., 15. ledna vždy od 15 do 18 hodin. Přineste svůj betlém, ať se mu mohou obdivovat i další lidé. Příjem betlémů bude 7. ledna od 13 hodin a výdej 15. ledna v 18 hodin.

Biblické hodiny

Setkání nad hledáním mše svaté v Bibli pokračují i v tomto měsíci, a to ve středu 4. a 18. ledna po mši svaté v Pastoračním centru v Dolních Loučkách.

Farní ples

20. ledna v 19 hod. v Orlovně v Dolních Loučkách. Bližší informace budou v ohláškách.

Změna vyhrazena

Věděli jste?

Nejdražší lahví vody na světě je Acqua Di Cristallo Tributo a Modigliani, která stojí 47 tisíc eur. Je vyrobena z 24karátového zlata a její tvar je inspirován dílem italského umělce Amedea Clementa Modiglianiho.

(podle KN)

Něco na závěr...

Žena smaží na pánvi volské oko, když v tom momentě do kuchyně vtrhne manžel a začne křičet: „Pozor! Pozor! Víc oleje. Potřebujeme víc oleje. Dávej pozor. Otoč to. No tak to rychle otoč. Otočit... Otočit... Otočit... Pozor! Ten olej. Zbláznila ses? Dávej pozor! Rychle sůl. Nezapomeň na sůl...“

Žena už to nevydrží a úplně vynervovaná se ptá: „Co tak rveš? Myslíš si, že neumím udělat obyčejné volské oko?“

Muž s naprosto klidným hlasem odpoví: „To jen abys měla představu, jaké to je, když mi kecáš do řízení auta.“

Letuška se v letadle ptá cestujícího kněze: „Otče, dáte si něco ostrého?“

Duchovní se zeptá: „A jak jsme vysoko?“

„Deset tisíc metrů!“ odpoví letuška.

Páter odpoví: „Ne, ne, tak to děkuji, nechci, šéf už je blízko!“

Milý Ježíšku, letos jsem moc zlobila, tak bys mi mohl pro změnu něco vzít. Třeba bolesti zad a únavu!

„Co myslíš, můžu říct Liborovi jisté tajemství? Umí mlčet?“

„Rozhodně! Před čtyřmi roky mu v podniku zvýšili plat a jeho žena se to dodnes nedozvěděla.“

„Karle, proč jsi přišel pozdě do školy?“ ptá se paní učitelka.

Karel odpoví: „Viděl jsem na ulici značku ‚POZOR ŠKOLA, ZPOMAL‘, tak jsem poslechl.“

Hurvínek šel na očkování, a křičí přes celou ordinaci. Spejbl ho uklidňuje:

„Hurvajs, nekřič, vždyť ani nevíš, proti čemu tě očkují.“

„Vím. Proti mé vůli!“

Lékař k pacientovi: „Mám pro vás špatnou zprávu. Obávám se, že už nikdy nebudete moci pracovat.“

Pacient: „S tím si hlavu nelamte. A teď mi řekněte tu špatnou zprávu.“

Policajt zastaví podnapilého řidiče: „Jste ochotný podrobit se zkoušce na alkohol?“

„Jasně a v jaký hospodě?“